

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1982. február 10. kül. s z e r d a

sk0001 4 230 mt1k1001

esti hirlap-várható

budapest, 1982. február 10. /mti/

varsó: gdanski helyzetkép

washington: külügyminisztériumi állásfoglalás a szovjet javaslatokról

moszkva: leonyid brezsnyev üdvözlése a x. szakszervezeti világtalálkozó résztvevőire

nairobi: aász-képviselők tanácskozása nyugat-szaharáról

washington: costa gavras új filmje

brüsszel: egk — usa-gazdasági ellentétek

havanna: rodriguez-interjú

nairobi: nyugat-szahara

bd
06.32 100282 0482

Nm

—•—

sk0002 4 230 mtik1002

várható

budapest, 1982. február 10. /mti/

havanna: x. szakszervezeti világkongresszus

madrid: a madridi találkozón résztvevő küldöttségek vezetőinek hivatalos találkozója

lisszabon: alexander haig tárgyalásai

amman: caspar weinberger amerikai hadügyminiszter látogatása

ti

06.34 100282 0314

sk0003 4 230 mtik1003

az eltűnt

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. február 10. /mti/ - már bemutatása előtt politikai vihart kavart costa gavras új filmje, „az eltűnt... a film thomas hauser „charles horman kivégzése„ című regénye alapján készült egy amerikai újságíróról, aki 1973 szeptemberében, allende elnök népi kormányának megdöntése idején tűnt el chilében.

horman barátai szerint, a róla megjelent könyv szerint és a világhírű görög rendező új - hollywoodban készült - filmje szerint is az amerikai újságíró egyszerűen eltették láb alól, mert túl sokat tudott arról, hogyan működött közre az egyesült államok az allende-kormány megdöntésében.

az amerikai külügyminisztérium kedden külön nyilatkozatban próbálta igazolni magát azzal, hogy annak idején „intenzív és átfogó erőfeszítéseket tett charles horman tartózkodási helyének megállapítására,„ attól a pillanattól kezdve, hogy eltűnését felfedezték.

az amerikai hivatalos erőfeszítések nyolc évig tartottak, beleértve a horman halálának körülményeivel kapcsolatos vizsgálatot, de mint a keddi nyilatkozat beismeri, nem vezettek semmilyen megnyugtató eredményre. „nem derítettek fényt horman halálának

körülményeire, s csak kevés fényt derítettek eltűnésének körülményeire,„ a state departmentnek természetesen „nincs tudomása arról,„, hogy bármely amerikai kormányhivatalnoknak köze lett volna horman eltűnéséhez és halálához.

a nyilatkozat hasonlóképpen mentegeti a cia-t is, amelynek volt igazgatója - stansfield turner - szintén azt vallotta egy kongresszusi bizottság előtt, hogy nem talált bizonyítékokat az amerikai kormányzat bűnrészességére.

bár a nyilatkozat nem cáfolja a hormanról szóló könyvben és costa gavras filmjében felhozott bizonyítékokat, azzal az állítással zárul, hogy az amerikai kormánynak és hivatalos képviselőinek bűnrészességéről szóló vélemények „teljesen alaptalanok,„.

br/jp lb bd

06.42 100282 1936

sk0004 4 230 mtik1004

rodriguez-interjú /1. rész/

havanna, 1982. február 10. /mti-afp/ - carlos rafael rodriguez, a kubai államtanács elnökhelyettese az afp francia hírügynökség havannai tudósítójának - pierre cayrolnak - kedden adott interjújában megállapította, hogy kuba és az egyesült államok kapcsolatában nem tapasztalható kedvező változás, és véleménye szerint lengyelországban a szűkségállapot bevezetésével sikerült egy talán súlyosabb fejleményt megakadályozni. a kubai államtanács elnök/ interjújában kitért a kubai kommunista párt, valamint a spanyol és az olasz kommunista párt közötti vitás kérdésekre is.

/helyettese a kubai-amerikai viszonyról szólva rodriguez annak a véleményének adott hangot, hogy a két ország kapcsolatában 1981 végén érezhető enyhülés „közjáték,„ volt csupán.

november utolsó napjaiban és decemberben még azt hittük, hogy reagan elnök, valamint miniszterei és tanácsadói körében megértésre talált lópez portillo mexikói elnöknek mindkét félhez intézett jó szándéku felhívása, hogy hagyjanak fel a „szóbeli terrorizmussal,„/folyt/

sl fg

06.45 100282 1080

sk0005 4 230 mtik1005

rodriguez—interjú /2. rész/

néhány nappal később azonban felujultak a kuba elleni fenyegetések: haig külügyminiszter például ismételten a katonai erő alkalmazását emlegette - hamis vádak alapján.

az interjúban a kubai politikus az olasz és a spanyol kommunistákkal felmerült vitás kérdéseket is érintette.

a kubai kommunista párt nem fogadhatja el a spanyol és az olasz kommunisták értékelését a szovjetunió jelenlegi szerepéről - még kevésbé a szovjetunió belső társadalmi rendszeréről - mondotta.

rodriguez továbbá sikereket kívánt a francois mitterrand vezette kormánynak a társadalmi átalakulást célzó programjának végrehajtásában. a kuba és franciaország közötti viszony szempontjából a szocialista párt győzelme megteremti azokat a feltételeket, amelyek alapján szélesíthetjük és bővíthetjük együttműködésünket - mondotta. rodriguez elégedetten nyilatkozott arról a francia döntésről, amely szerint párizs fegyvereket szállít nicaraguának.

... sl fg bd

06.49 100282 0993

-.-

sk0006 4 230 mtik1006

rövid hírek

luxemburgi külügyminiszter - pahr

bécs, 1982. február 10. /mti/ - kedden kétnapos hivatalos látogatásra bécsbe érkezett colette flesch luxemburgi külügyminiszter-asszony. colette flesch tiszteletére kedden disztribúciót adott willibald pahr osztrák külügyminiszter. pohárköszöntőjében mindkét politikus elkötelezte magát az enyhülési politika és a madridi találkozó folytatásának szükségessége mellett.

Nm

hanau robbanás - újabb részletek

hanau, 1982. február 10. /upi/ - legalább négy halálos áldozata van annak a robbanásnak, amely kedden reggel történt a nyugat-németországi hanau közelében egy kozmetikai cikkek gyártó üzemben. a legfrissebb jelentések szerint a robbanás következtében további 18 személy szenvedett sérüléseket, súlyos károk keletkeztek a környező lakóépületekben, s számos közelben levő gépkocsi is megsérült.

fanfani—papandreu

athén, 1982. február 10. /upi/ - andreasz papandreu görög miniszterelnök és konsztantin karamanlisz köztársasági elnök kedden fogadta az athénban tartózkodó amintore fanfanit, az olasz szenátus elnökét. karamanlisz miniszterelnök szóvivője szerint fanfani és a görög politikus kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekről folytatott baráti eszmecsere.

repülőgép-szerencsétlenség

manila, 1982. február 10. /ap/ - a fülöp-szigetek felett lezuhant és összetört egy japán turistákat és fülöp-szigeti kísérőket szállító japán dc-3-as típusú repülőgép. a fülöp-szigeti pna hírszolgálati iroda jelentése szerint a 36 utas közül hatan életüket veszítették, s további harminc személy megsérült.

... sz-tu bd

07.08 100282 1623

-.-

sk0007 2 300 mtik1007

két rövid hír

strougal—obodowski

prága, 1982. február 10. /mti/ - lubomir strougal, csehszlovák kormányfő kedden prágában fogadta janusz obodowski lengyel miniszterelnök helyett.

Nm

1982.02.10.

szonátaest a magyar intézetben

szófia, 1982. február 10. /mti/ - gyermek istván hegedű- és bánky józsef zongoraművész kedden nagyszerű szonátaestet adott a szófiai magyar intézetben, a műsoron liszt-, brahms-, debussy-, mozart- és chopin-művek szerepeltek.

sn ék bd

07.13 100282 0498

-.-

sk0008 4 230 mtik1008

gdanski helyzetkép

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti: varsó, 1982. február 10. /mti/ - a lengyel külügyminisztérium sajtóközpontja kedden egynapos riportot szervezett a varsóban dolgozó külföldi tudósítók számára, az utazás résztvevői, köztük a magyar távirati iroda tudósítója, a gdanskkal szomszédos gdynia kikötőjébe, a gdanski lenin hajógyárba és a vajdasági tanácsba látogattak el.

a tudósítók a munkásokkal folytatott rövid beszélgetések, majd a vajdasági tanácsnál tartott sajtóértekezlet során meggyőződhetnek arról, hogy a hármasvárosban /gdansk, gdynia, sopot/ a nyers- és alapanyag-gondokat leszámítva normális ütemben folyik a termelés, a hangulat általában nyugodt, de az árueellátás - főként élelmiszerből - valamivel rosszabb, mint varsóban, az embereket élénken foglalkoztatja a szakszervezeti mozgalom jövője, amelyet a vajdaság párt- és állami vezetésének képviselői nyitottnak neveztek.

mint a lenin hajógyár vezérigazgatója elmondta, az üzemből, amely több mint tizennégyezer embert foglalkoztat, senkit sem bocsájtottak el politikai okokból. jan labecki, a hajógyár pártszervezetének első titkára, aki a lemp politikai bizottságának tagja, közölte, hogy akárcsak az egész országban, gdanskban is tájékozódó jellegű megbeszélések folynak a szakszervezetek jövőjéről. hangsúlyozta, hogy mindenki számára kívánatos a szakszervezeti mozgalom tevékenységének felújítása, de csakis akkor, ha a szakszervezetek működéséből garantáltan kiküszöbölhetők az államellenes politikai akciók.

mind a hajógyárban, mind a vajdasági tanácsnál tartott sajtóértekezleten elmondták, hogy a termelésben komoly nehézségeket okoznak a különféle nyugati korlátozó intézkedések. vajdasági szinten ezek a termelés 15 százalékos csökkenéséhez vezetnek a tavalyi évhez viszonyítva, a január 30-1 gdanski incidensről szólva a vajdaság párt- és állami vezetésének képviselői elmondták, hogy bizonyíthatóan nyugatról szított provokációról volt szó.

Nw

1982.02.10.

a vajdasági pártbizottság ideológiai titkára elmondta azt is, hogy a nyugati propagandaeszközök, élükön a szabad-európa rádióval, célzatosan olyan híreket terjesztenek, hogy február 12-én vagy 13-án újabb tüntetésekre fog sor kerülni. rámutatott: nyugatról újabb zavarkeltő akciót készítenek elő, a gdanski vajdaság párt- és állami vezetése azonban széles körű felvilágosító akciót folytat a munkások és a diákság körében azzal a céllal, hogy az emberek ne hagyják magukat provokálni, s ily módon elkerülhető legyen egy esetleges újabb incidens.

kn/dj tj bd

07.34 100282 2550

-.-

sk0009 4 230 mtik1010

nyugat-szahara - minicsucs

nairobi, 1982. február 10. /mti-ap/upi/afp/ - az afrikai egységsszervezet nyugat-szaharával foglalkozó kétnapos minicsucsstalálkozóján, a kenyai fővárosban jóváhagyták az észak-afrikai terület függetlenné válását előkészítő lépések menetrendjét. ebben szerepel a volt spanyol gyarmat jelentős részét megszállva tartó marokkó és a nyugat-szahara függetlenségéért küzdő polisario felszabadítási szervezet közötti tüzszünet és a feltehetőleg döntő jelentőségű népszavazás.

a résztvevők - sékou touré guineai, daniel arap moi kenyai, shehu shagari nigériai, julius nyerere tanzániai elnök, omar mohammed tajib szudáni alelnök, alioune blondin beye mali külügyminiszter, valamint abdulai conteh sierra leone-i külügyminiszter -, jóllehet megállapodtak a nyugat-szaharai tüzszünet és népszavazás ütemtervében, de csak vázlatosan tájékozott források ugyanis megállapították, hogy számos vitatott kérdés nyitva maradt. peter onu, az afrikai egységsszervezet főtitkár-helyettese szerdán beszámolt a megállapodás részleteiről, és csak ekkor derül ki, hogy milyen kompromisszumok születtek.

a kenyai fővárosban tartott tanácskozáson résztvevett marokkói küldöttséget mohamed buchetta külügyi államminiszter, és a polisario /nyugat-szahara felszabadításáért küzdő népi front/ delegációját mohamed abdelaziz főtitkár vezette. mint ismeretes, marokkó nem hajlandó a polisario elismerésére, és a mostani tanácskozáson sem

Nw

sikerült döntést hozni arról, hogy a felszabadítási szervezet és marokkói képviselői közvetlenül tárgyaljanak egymással. meghívottként volt jelen a vitatott területtel ugyancsak határos mauritánia és algéria államfője, mohammed oud haidala, valamint bendzsedid sadli.

km fg ku bd
08.17 100282 1743

sk0010 4 230 mtik1011

japán - szankciók

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1982. február 10. /mti/ - szakuraucsi josio japán külügyminiszter a parlamentben szovjetellenes gazdasági lépéseket helyezett kilátásba lengyelország belső problémáinak ürügyén. azt mondotta, hogy a tokiói kabinet egyelőre „le akarja venni a napirendről, a szibériai földgázvezeték építésében való szigetországi közreműködés és a fejlett ipari technológia átadásának kérdését, mivelhogy - a japán üzleti körök véleményével ellentétben állítása szerint - a kétoldalú kereskedelmi kapcsolatok bővítése „egyoldalú előnyökhöz juttatja, a szovjetuniót.

a mértékadó japán sajtó a szovjetellenes gazdasági szankciók tervének kidolgozását éppúgy a washingtoni szövetségeshez való fokozottabb felzárkózás jelének minősíti, mint szuzuki zenko kormányfő alsóházi állásfoglalását a japán külpolitikai irányvonal érelődő módosulásáról. a miniszterelnök ugyanis elismerte a törvényhozásban, hogy változóban van az elődei által meghirdetett ugynevezett minden irányú tokiói békediplomácia.

noha - fejtögette - japán továbbra is meg akarja őrizni „a szoros amerikai-japán kapcsolatokon alapuló mindenirányú külpolitikájának szellemét, jelenleg mindenképp az egyesült államokkal és a nyugat-európai államokkal való összefogás megszilárdítására törekszik, a miniszterelnök a kelet-nyugati viszony romlásának okaként a szovjetunió afganisztáni katonai segítségnyújtását és a lengyelországi eseményeket tüntette fel, mondván: ezek következményeként japán „nem tanusíthat elvtelenül mindenki iránt egyforma jóindulatot, tokió a nyugati politikai rendszer más államaival együtt próbálja „magatartásának megváltoztatására készíteni a szovjetuniót, „

Nu

szuzuki megértéssel nyilatkozott a reagani katonapolitikáról, valamint az országot fokozott katonai erőfeszítésekre sarkalló washingtoni felhívásokról.

fn/dj pl bd

08.27 100282 1911

sk0011 4 230 mtik1012

kinai népesség

peking, 1982. február 10. /mti/ - kina valószínűleg elveszti ellenőrzését a népességnövekedés fölött, ha a családtervezésben manapság tapasztalható liberalizmus a jelenlegi gyorsasággal terjed tovább vidéken. az elmúlt két évben a kormány „egy házaspár, egy gyerek, politikája nagyfokú ellenállásba ütközött, miután a mezőgazdasági reformok növelték a parasztok életszínvonalát, és vágyukat a nagy család iránt - írja a zsenmin zsipao, a kkp központi lapja.

az elkövetkezendő tíz évben - állapítja meg a pártlap - kínában több mint 200 millió ember számára kell munkát találni, s nagy gondot okoz a mezőgazdasági munkaerőfelesleg. kina egymilliárd lakosával már most túlnépesedett, a lakosság nyolcvan százaléka vidéken él, és a megművelhető terület korlátozottsága miatt a lakosság élelmezése állandó gondot jelent. ráadásul most lépnek házasulandó korba az ötvenes-hatvanas években született tízmilliók.

azokban az időkben - mint a zsenmin zsipao írja - a kormányzat „vakon bátorította a szaporodást, a kkp központi lapja azonnali, sürgős intézkedéseket követel. a lakosság száma ugyanis enélkül az ezredfordulóra akár az 1,3 milliárdot is elérheti, és „kina semmilyen körülmények között nem képes eltartani ennyi embert, az ország lakosságának optimális száma a zsenmin zsipao szerint 600-800 millió lenne.

nc/tcs tj bd

08.36 100282 1378

Nu

sk0012 4 230 mtik1013

fegyverexport

tokió, 1982. február 10. /mti/ - a japán tökéletes érdekeltségek két ismert személyisége állást foglalt a fegyverexport korlátozások feloldása, illetve a haditechnológiának az egyesült államok számára történő átadása mellett. Hujaga hozsai, a nyugat-japáni nagyipari csoportosulás vezérképviselője felszólította a szuzuki-kabinetet, hogy tegye lehetővé fegyverek exportját a tengerentútra, s ezzel egyidejűleg az eddiginél is tetemesebb összegeket fordítson fegyverkezésre az amerikai szövetséges őshajainak megfelelően.

inajama josihiro, a gyáriparosok országos szövetségének elnöke - bár óvatos formában - szintén javasolta az exportkorlátozások enyhítését, és örömeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy szuzuki legutóbbi parlamenti nyilatkozatában már jelezte erre való hajlandóságát.

az aszahi simbun vezércikkében súlyos aggodalmát fejezte ki az ügyben tapasztalható mozgolódás miatt, s megállapította: ha tokió kivételt tesz washingtonnal, akkor üres ígéretté válnak békés fogadkozásai.

... fn/dj pl bd

08.40 100282 1047

-.-

sk0013 4 230 mtik1014

amerikai hadgyakorlat

washington, 1982. február 10. /ap/ - az egyesült államokban nagyszabású hadgyakorlat kezdődik a jövő hónapban a „gyorshadtest”, 25.000 katonájának részvételével - jelentette be kedden az amerikai hadügyminisztérium szóvivője.

a „gallant eagle 82”, fedőnevű hadgyakorlatot március 15-től április 15-ig tartják meg kaliforniában azzal a céllal, hogy gyakorolják a közel-keleti és más, amerikai szempontból létfontosságúnak ítélt területeken való esetleges bevetésre felállított gyorshadtest egységeinek mozgását. a szóvivő szerint az elmúlt években az amerikai hadsereg nem tartott ilyen nagyszabású hadgyakorlatot. 200 repülőgép, 450 helikopter, több száz tank és páncélos jármű vesz részt a hadgyakorlaton, amely 45 millió dollárba kerül.

Nw

a manőver részeként ejtőernyős egységeket dobnak le csapat szállító repülőgépekről a sivatagi területeken, a hadgyakorlaton több kaliforniai és nevada-i légi és haditengerészeti támaszpontról vetnek be alakulatokat.

... sr ku bd

08.43 100282 1027

-.-

sk0014 4 230 mtik1015

brezsnyev - szakszervezetek

moszkva, 1982. február 10. /mti/ - leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke üdvözlőt küldött a x. szakszervezeti világkongresszus résztvevőinek. üdvözlőjében a szovjet vezető méltatja a szakszervezetek szerepét a békéért, a leszerelésért, a dolgozók jogaiért vívott küzdelemben.

„a szakszervezetek fő feladata az, hogy védelmezzék a dolgozók jogait. a legfontosabb jog: a jog a békés életre. ezt a jogot most fenyegetik - az agresszív imperialista körök, a katonai-ipari komplexumok politikája az új világháború veszélyének fokozódásához vezet. - figyelmeztet üzenetében az szkp kb főtitkára, megállapítva, hogy a népek aggódnak a világ sorsáért, követelik az esztelen militarizmus megszüntetését, a nemzetközi enyhülés megőrzését és megszilárdítását, a különböző társadalmi rendszerű országok széleskörű együttműködésének folytatását.

„a szovjetunió teljes mértékben megérti ezt a követelést, következetesen küzd a háború veszélyének megszüntetéséért, a fegyverkezési hajszá felszámolásáért. - írja üdvözlőjében brezsnyev. - „meggyőződésünk, hogy a jelenlegi körülmények között létfontosságú és halaszthatatlan feladat az olyan konkrét és gyakorlati lépések megtétele, amelyek korlátozzák a fegyverkezési hajszát. ezeknek a lépéseknek kell megjelölniük a holnaphoz vezető utat. a szakszervezetek sokat tehetnek azért, hogy a fejlődés ezen az úton haladjon.”

az üzenet méltatja a szakszervezeteknek a monopóliumok kizsákmányoló politikája, a munkanélküliség, az infláció, az újgyarmatosítás, az apartheid, a fajüldözés, a fasizmus elleni küzdelmét, és megállapítja, hogy a szocializmus világában a szakszervezetek hatalmas társadalmi erővé nőttek föl. az szkp és a szovjet kormány minden módon támogatja a szakszervezetek tevékenységét, amely a dolgozók jogainak védelmére, jólétük állandó

Nw

emelésére, a termelés korszerűsítésére, a munkakörülmények javítására, az új ember kialakítására irányul. a szakszervezeti világszövetség szerepéről szólva leonyid brezsnyev megállapítja: a háború ellen, a dolgozók létérdekeiért és jogaiért vívott küzdelem sikere sokban függ a különböző irányzatu szakszervezetek imperialistaellenes, osztályalapon megvalósuló együttes akciójától.

„meggyőződésem, hogy kongresszusuk fontos szakasz lesz a nemzetközi szakszervezeti mozgalom küzdelmében, amelyet azért vívunk, hogy a béke, a demokrácia, a társadalmi haladás kérdéseit - amelyek korunk alapvető kérdései - a dolgozók érdekeinek megfelelően oldják meg, - hangoztatja a x. szakszervezeti világtkongresszushoz intézett üzenetében leonyid brezsnyev.

... ki/tcs bd

08.57 100282 2672

..-

sk0015 4 230 mtik1016

kubai kongresszus

1982.

havanna, február 10. /mti/ - a havannai kongresszusi palotában szerdán megkezdte munkáját a szakszervezetek x. világtkongresszusa. a szakszervezeti világszövetség e legmagasabb fórumán 153 ország szakszervezeteinek küldöttei lesznek jelen több mint kétszáz millió dolgozó képviselőjében.

a küldöttek szerdán megválasztják a világtkongresszus elnökségét, valamint az szvsz főtitkárának személyében a megnyitó ülés elnökét.

... ml bd ml/tcs

09.23 100282 0474

Nm

..-

sk0016 4 230 mtik1017

rkp kb

bukarest, 1982. február 10. /mti/ - gazdasági kérdésekről tárgyalt kedden bukarestben a román kommunista párt központi bizottsága és a legfelsőbb gazdasági és társadalmi fejlesztési tanács. az együttes ülésen nicolae ceausescu, az rkp főtitkára elnökölt, aki egyben a legfelsőbb gazdasági és társadalmi fejlesztési tanács elnöke is.

megvitatták és elfogadták az 1981. évi tervjelentést, amelynek közleményét a későbbiekben közzéteszik. ezenkívül a mezőgazdasági eredetű élelmiszertermékek áremeléséről hozott határozatot a két testület. erről is közleményt jelentetnek meg.

nicolae ceausescu felszólalásában kijelentette, hogy az elmúlt évet általában jó eredményekkel zárták, de nem minden területen teljesítették az előírt feladatokat. az 1980. évihez viszonyítva az ipari termelés 4, az ipari árutermelés 2,6, a nemzeti jövedelem 2,7 százalékkal növekedett. a mezőgazdaság az 1980. évihez hasonló eredményeket ért el.

a tervteljesítésben mutatkozó egyes lemaradásokkal kapcsolatban ceausescu elmondotta, hogy az ipar 25 milliárd lei értékű termeléssel maradt adós: ez az exportot sújtotta. ezt a lemaradást az idén be kell hozni. kihatott a román nemzetgazdaságra a világgazdasági válság, bizonyos nehézségek mutatkoztak az anyagellátásban, s a mezőgazdasági dolgozóknak is nehéz évük volt.

a mezőgazdasági eredetű élelmiszertermékek fogyasztói árának emelését ceausescu szükségszerűnek nevezte, s újól meg erősítette: az áremelés átlagosan 35 százalékot tesz ki. hozzátette: határozta arról, hogy a dolgozók egy része térítést kap, ezenkívül emelik a családi pótlékok és nyugdíjak összegét. nehéz testi munkát végző dolgozók havonta 210 lei térítést kapnak, a fizikai munkások 190 leit. 2500 lei havi keresetig 175, 3100 leig 160, 4000 leig pedig 140 lei a havi térítés összege. azok, akik havonta 4000 leinél többet keresnek, nem részesülnek térítésben. nyugdíjasoknál 2000 leig havi 110, 3000 leig 100 lei a térítés. 3000 lein felüli nyugdíjat élvezők nem kapnak térítést - jelentette be nicolae ceausescu.

... olt/dj tj bd

09.43 100282 2084

Nm

..-

sk0017 4 270 mtik1018

moszkvai közlekedési gyűrű

moszkva, 1982. február 10. /mti/ - mintegy tíz kilométeres szakasz készült már el moszkva új, a város belső részein áthaladó korszerű közlekedési gyűrűjéből. a 35 kilométer hosszú körpálya megépítése azért vált elengedhetetlenné, mert a szovjet főváros első ilyen jellegű útja, a központi városmagot körülölelő, tizenöt évvel ezelőtt elkészült szadovaja-gyűrű már nem tud megbirkózni a hatalmas forgalommal. gyakoriak rajta a forgalmi dugók, s a legnagyobb részén nyolc sáv szélességű ut további bővítésére már nincs lehetőség.

tehermentesítésére épül most tőle néhány kilométerrel távolabb, de még mindig jóval a városhatáron belül az új soksávú autópálya. a sok forgalmas, a városközpontba vezető sugárutat, vasutvonalat átszelő ut tervezői igyekeztek a minimálisra csökkenteni a szintbeli kereszteződések számát. ez számos alul- és felüljáró építését tette szükségessé. az új körpályán lesz például moszkva első, mindkét irányban négysávú közúti alagútja.

az építők dolgát nagyon megnehezíti, hogy sűrűn beépített területeken kell dolgozniuk, régi lakóházakat, gyárépületeket kell lebontaniuk. a közelmúltban például egy alagút építése során ütköztek váratlan akadályba. a furópajzs egy rég elfeledett, a város térszékeken sem szereplő, a későbbi talajfeltöltések miatt öt méterrel a földfelszín alá került iparvágányban akadt el.

... fl/tcs tj bd

09.49 100282 1407

-.-

sk0018 4 230 mtik1019

szovjet gázvezeték - amerikai ellentervek /1. rész/

washington, 1982. február 10. /afp/upi/dpa/ - az egyesült államok „nincs megelégedve”, azzal a támogatással, melyet szövetségesei a lengyelország és a szovjetunió elleni szankciókhoz nyújtottak - jelentette ki kedden lawrence eagleburger amerikai külügy államtitkár. „sok problémánk van európai szövetségeseinkkel. a lengyelországi események feszültté tették kapcsolatainkat”, - ismerte el.

eagleburger az amerikai kongresszus képviselőházának európai ügyekkel megbízott albizottsága előtt hangoztatta: franciaországnak a szovjetuniótól történő földgázvásárlása „bizonyos értelemben

Nw

veszélyezteteti”, az amerikai szankciók hatóerejét. az egyesült államok ugyan nem tudja megakadályozni a szibériai gázvezeték megépítését, de késleltetheti munkálatait, és elérheti, hogy a vezeték ne épüljön ki teljes tervezett hosszúságában - állította eagleburger.

az afp francia hírügynökség tudósítójának kérdésére, hogy gördít-e az egyesült államok akadályokat a megépítéséhez szükséges berendezések eladása elé, eagleburger óvatosan mindössze annyit mondott, hogy olyan „bonyolult”, kérdésről van szó, melynek tanulmányozása folyamatban van.

kevésbé volt diplomatikus lionel olmer, kereskedelmi miniszterhelyettes, aki egy másik képviselőházi albizottság előtt amerikai szankciókat helyezett kilátásba a gázvezeték építésében résztvevő nyugat-európai cégek ellen. az alapot ehhez az - szolgáltatná, hogy e cégek legalább is egy része amerikai licencek alapján gyártja a csővezeték megépítéséhez szükséges berendezéseket /kompresszorokat és turbinákat/. olmer elismerte, hogy jogi problémák támadhatnak az amerikai joggyakorlat külföldre történő kiterjesztéséből, s mi több, washington ezzel nato-szövetségesei „súlyos aggodalmát”, válthatja ki. „a döntés igen rövid időn belül megszületik, egy héten belül, vagy még hamarabb”, - közölte olmer.

ernest johnston, gazdasági és üzleti ügyekkel megbízott külügyi államtitkár-helyettes a tudományos és műszaki albizottság előtt hangoztatta, hogy „kormányunk nem adja fel a harcot”, és továbbra is igyekszik meggyőzni a nyugat-európai kormányokat: hagyják abba a szovjetunióval folytatott gázügyi együttműködésüket.

bár a szovjet gázszállítások nyugat-európa energiaszükségletének mindössze 6 százalékát biztosítanak, johnston szerint azonban egyes körzetek függése a szovjet gáztól nagyfokú lenne. a washingtoni kormány „gazdaságosabb és biztonságosabb”, energiaforrásokra igyekszik rábeszélni nyugat-európai partnereit. /folyt/

... vi pl bd

09.56 100282 2571

Nw

-.-

sk0019 4 230 mtik1020

szovjet gázvezeték - amerikai ellentervek /2. rész/

Johnston kénytelen volt megállapítani, hogy a nyugat-európai kormányok szilárdan ragaszkodnak a gázügyletnek, csupán a szovjet földgázszállításokat kiegészítő, alternatív energiaforrások biztosításáról tárgyalnak az egyesült államokkal.

Washington a múlt év során a nyugat-európai nukleáris energiafejlesztésre fordított beruházások bővítését javasolta, ezt azonban politikai megfontolásból később elvetették.

az új amerikai javaslatok a norvég földgázszállítások és a cseppfolyósított földgázszállítások fokozását helyezik előtérbe. „Készek vagyunk szénexportunk növelésére is, - mondotta Johnston.

vi pl bd
09.57 100282 0692

-.-

sk0020 4 230 mtik1022

jörgensen - amerikai külpolitika

Koppenhága, 1982. február 10. /mti-upi/dpa/taszsz/ - anker jörgensen dán miniszterelnök kedden ismét bírálta az amerikai kormány politikáját. emlékeztet, hogy a szociáldemokrata párti kormányfő egy nappal korábban nemzetközi sajtóértekezleten hangoztatta: a reagan-kormányzatnak salvador, lengyelország és a szovjetunió iránti politikája aláássa az egyesült államok és nyugat-európa együttműködését. a miniszterelnök „veszedelmesnek és értelmetlennek, nevezte reagan amerikai elnök salvadori politikáját.

jörgensen kedden, a dán televízióban nyilatkozva még a korábbinál is élesebben bírálta a washingtoni kormányzat külpolitikáját. azzal vádolta a fehér házat, hogy „kettős mércével, mér az egyes országok megítélésén. roonald reagan amerikai elnök és alexander haig külügyminiszter jelenlegi politikája nem más, mint egyfajta kettős erkölcs megnyilatkozása, és ez egy sor európai ország, mindenekelőtt dánia számára elfogadhatatlan, s megterhelést jelent számukra - mutatott rá a dán kormányfő.

lp pl bd
10.30 100282 1073

Nw

-.-

sk0021 4 300 mtik1023

palme-interjú

moszkva, 1982. február 9. /taszsz/ - „1982 a fegyverzetek csökkentése terén tett erőfeszítések rendkívül fontos éve lesz, - jelentette ki a Lityerturnaja gazetének adott interjújában olaf palme, a róla elnevezett, leszerelési és biztonsági kérdésekkel foglalkozó palme-bizottság elnöke.

„igaz, a nemzetközi kapcsolatok romolhatnak - ez azonban nem adhat alapot a leszerelés és a biztonság kérdéseiről folyó párbeszéd megszakítására; éppen ellenkezőleg, a legnagyobb mértékben ki kell használni azokat a lehetőségeket, amelyeket az 1982-es év nyithat a dialógusok számára - hangsúlyozta palme.

a közép-hatótávolságú rakétákkal foglalkozó genfi tárgyalásokról kijelentette: „a nukleáris fegyverek számának csökkentése mindkét fél számára jó lehetőség lenne az európai biztonság megerősítésére.„ palme sikra szállt emellett is, hogy 1982-ben új lendületet kapjon a „salt-folyamat,„.

scs ai/dj bd
10.39 100282 0949

-.-

sk0022 4 230 mtik1024

weinberger ománban

maszkat, 1982. február 10. /mti-upi/ap/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter ománban tárgyal a washington-barát arab állam vezetőivel. weinbergert kedden fogadta kabusz bin szaid szultán, ománi államfő. az amerikai politikus környezetéből származó értesülések szerint a megbeszéléseken „védelmi és kétoldalú kérdéseket vitattak meg,„.

az amerikai politikus kedden saud-arábiából érkezett ománba, amely földrajzi helyzeténél fogva stratégiai jelentőségű az egyesült államok számára. /a hormuzi-szoros bejáratánál fekvő ománon keresztül halad a nyugati világ kőolajszükségletének kétharmadát biztosító tartályhajó-forgalom./

weinberger szerdán helikopteren ellátogatott az ománi felségvizek közvetlen közelében állomásozó, a hetedik amerikai flottához tartozó constellation repülőgép-anyahajóhoz is. mint a upi

Nw

amerikai híregység megjegyzi, ez az anyahajó, jelképe washington azon eltökéltségének, hogy megvédi érdekeit a perzsa-arab/öbölben, a upi jelentése szerint az egyesült államok ezenkívül jelenleg négy fregattot, egy rombolót állomásoztat az ománi vizek közelében, és husz hajóegység tartózkodik az indiai-óceánon.

az ománi tájékoztatási miniszter kedden - weinberger látogatásának idejére időzített - sajtónyilatkozatában élesen támadta a szovjetuniót, valamint omán nyugati szomszédja, a népi jemen politikáját, amely, ugymond, a perzsa-öböl térségét fenyegeti.

az ománi miniszter ezuttal is megerősítette, hogy szükség esetén omán az egyesült államok rendelkezésére bocsátja területét, ismeretes, hogy az öbölmenti arab államok közül egyedül omán volt kezdettől fogva a közel-keleten bevethető amerikai gyorshadtest feltétlen hive.

weinberger ománi látogatása befejeztével, szerdán, közel-keleti útjának harmadik állomására, jordániába utazik tovább.

ág ku bd
11.02 100282 1874

sk0023 4 230 mtik1025

olaszország - parlamenti szavazás

róma, 1982. február 10. /reuter/afp/ - giovanni spadolini kormánya kedden vereséget szenvedett az olasz képviselőházban az 1982-es költségvetéssel kapcsolatos egyik rész-szavazásban. a képviselők megszavazták a baloldalnak azt az indítványát, hogy módosítsák a költségvetési hitelek felhasználására vonatkozó felhatalmazási törvényt, és elutasították a bankok bizonyos műveleteire kivetett adó, a gépkocsiadó és a lakbérleti letét növelésére vonatkozó kormányterveket.

ez az 1982-es költségvetésben 532 milliárd líra bevételtől fosztja meg a kormányt, bár ez csak töredéke a becsült állami költségvetésnek, mégis megfigyelők a parlamenti kudarcot a kormány vereségeként értékelik.

Nm

spadolini a keddi szavazás után a pénzügyi és gazdasági kérdéseken illetékes miniszterek részvételével rendkívüli tanácskozást hívott össze szerdára.

lp pl bd
11.22 100282 0928

sk0024 4 230 mtik1028

chan sy

phnom penh, 1982. február 10. /spk/ - a kambodzsai nemzetgyűlés kedden egyhangulag chan sy-t, a kambodzsai népi forradalmi párt kb pb tagját, a kb titkárát választotta meg az ország új miniszterelnökévé. chan sy eddig megbízott miniszterelnök volt, és ellátta a nemzetvédelmi miniszteri teendőket is. a nemzetgyűlés egyidejűleg bou thangot választotta meg miniszterelnök-helyettesé és nemzetvédelmi miniszterré.

csk tj ng
12.20 100282 0453

sk0025 4 300 mtik1029

egyiptom - szovjetunió - mubarak

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1982. február 10. /mti/ - a nyugati körutjáról hétfőn hazatért egyiptomi államfő szükségesnek tartotta leszögezni a nemzetközi nyilvánosság előtt, hogy országa és a szovjetunió között, nincs folyamatban sem titkos, sem másfajta kapcsolatfelvétel, hoszni mubarak nyilatkozatát a kairói al-ahram szerda reggeli számában idézte.

amerikai-nyugat-európai körutjára történt elindulása előtt az elnök, mint emlékeztető, bejelentette, hogy egyiptom hatvanhat szovjet szakértő visszatérését kérte egyes ipari létesítmények működésének biztosítására. elődje, szadat a múlt évben utasította ki

ll

egyiptomból a főleg a nehézipar területén dolgozó szovjet szakértőket, mubarak bejelentése, amely minden jel szerint a nyugati - elsősorban amerikai - reagálásokat volt hivatott kipuhítani, az elnök saját megfogalmazása szerint „nagy zaj csapására, adott okot az amerikai tömegtájékoztatásban.

a szerdai kairói jelzés - teszük hozzá megfigyelők - közvetett cáfolata azoknak a feltételezéseknek, miszerint egyiptom a közeli jövőben fel akarná újítani nagyköveti szintű diplomáciai kapcsolatait a szovjetunióval. szadat kormánya szeptemberben hét szovjet diplomatát, közöttük a nagykövetet, nyilvánított nem kívánatos személynek, míg mubarak - szintén nyugati körutja előtt - egy nyilatkozatában kijelentette, hogy a normális kapcsolatok helyreállítása a két ország között „elkerülhetetlen”.

... rg/dj ku ng

12.34 100282 1518

sk0026 4 230 mtik1030

madridi találkozó

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti

madrid, 1982. február 10. /mti/ - a madridi találkozó keddi, 100. ülésén a betürend szerinti sorrend alapján elnöklő lengyel küldött a találkozó szabályozó konszenzus elvének megfelelően cselekedett, amikor délután két órakor - a kialakult gyakorlatnak megfelelően - be kívánta zárni a találkozó teljes ülését - mondotta kedden késő este tartott sajtóértekezletén józef wiejacz lengyel külügyminiszter-helyettes. a találkozó e heti programját ugyanis, még decemberben kialakult egyetértés alapján, úgy határozták meg, hogy február 9-re csak délelőtti kezdődő teljes ülést irányoztak elő. ahhoz, hogy délután újabb teljes ülést tartsanak, a találkozó valamennyi résztvevőjének egyetértésére lett volna szükség. ilyen egyetértés azonban nem volt.

józsef wiejacz a sajtóértekezleten újból erélyes hangon utasította vissza, hogy a madridi találkozót egyes országok a lengyel belügyekbe való durva beavatkozásra használják fel.

ezután tartott sajtóértekezleten leonyid iljicsov, a szovjetunió küldöttségének vezetője rámutatott: az eljárásjogi vita mögött fontos politikai kérdés húzódott meg, az ugyanis, hogy a madridi találkozó nem valamiféle „fiókintézménye”, a nato-nak, hanem 35

egyenjogú ország-egyedülálló fóruma, amelynek munkáját saját szabályai irányítják. senki sem kényszerítheti rá a maga akaratát a madridi fórumra, a szovjet külügyminiszter-helyettes is élesen visszautasította, hogy a madridi találkozó az egyik résztvevő állam belügyeibe való, precedens nélküli beavatkozásnak legyen színtere.

... leh/dj ng

13.15 100282 1613

sk0027 4 230 mtik1031

kommandó-akció - francia munkások

párizs, 1982. február 10. /mti/ - a francia közvéleményben nagy felháborodást keltett az a kommandó-akció, amelyet egy volt ejtőernyősökből szervezett csoport hajtott végre egy vidéki üzem sztrájkoló munkásai ellen.

a nyugat-franciaországi isigny helység sajtógyárában sztrájkba léptek a dolgozók és megszállták az üzemet, mivel a tulajdonos a munkaidő csökkentésével együtt csökkenteni akarta bérüket is, ami ellentétben áll az erre vonatkozó kormányrendelettel. hétfőre virradó éjszaka egy kétszáz főnyi, felfegyverzett csoport megszállta az üzemet, bántalmazta és eltávolította onnan a munkásokat, majd elszállította a raktárban levő sajtókészletet.

a volt ejtőernyősökből álló és egy korábbi ejtőernyős százados által vezetett csoport nemcsak az üzemet szállta meg, hanem az egész falut is, hogy a lakosság ne siethessen a munkások segítségére. szemtanuk szerint az egész úgy zajlott le, ahogyan az algériai háború során egy arab települést megszálltak. isigny polgármestere erélyesen tiltakozott a brutális akció ellen, az fkp megyei szervezete pedig nyilatkozatban hangsúlyozta: ez az akció arról tanuskodik, hogy a tőkés fasiszta módszerektől sem riadnak vissza, csak hogy megakadályozzák a változás politikájának megvalósítását és a dolgozók jogos követeléseinek kielégítését.

a caeni törvényszék vizsgálóbírája nyomozást rendelt el az ügyben és elrendelte a kommandó parancsnokának előállítását.

... ds/dj pl ng

13.21 100282 1490

sk0028 4 230 mtik1032

hírek Lengyelországból

az egyházak világtanácsának küldöttsége

Varsó, 1982. február 10. /pap/ - wojciech jaruzelski hadseregtábornok, a nemzeti megmentés katonai tanácsának elnöke kedden varsóban fogadta az egyházak világtanácsának küldöttségét, amely a lengyel ökumenikus tanács meghívására érkezett a lengyel fővárosba. a tárgyalások során az egyházak világtanácsának képviselői kifejezték készségüket, hogy tovább folytassák a humanitárius segélyeket Lengyelország számára. az általános segélyprogramon felül 750 ezer dollár gyorssegélyt nyújtanak az árvíz-sújtotta területek lakosságának.

x x x

Lemp - katowice

Varsó, 1982. február 10. /pap/ - kedden teljes ülést tartott a Lemp katowicei városi bizottsága. a plénumon bejelentették, hogy a város 14 üzemeiben már működnek a nemzeti megmentés városi bizottságai. megtárgyalták azokat a pártmunkában felmerült mulasztásokat, amelyek különösen a tudományos központokban, az ifjúság körében és a kulturális élet képviselői részéről jelentkeztek. az ülésen jelen volt Zbigniew Messner, a Lemp kb pb tagja, a Lemp katowicei vajdasági bizottságának első titkára.

x x x

Lengyel-szovjet baráti társaság

Varsó, 1982. február 10. /pap/ - kedden elnökségi ülést tartott varsóban a lengyel-szovjet baráti társaság vezetősége. az ülésen a megvitatták a szervezet előtt álló feladatokat. hangsúlyozták, hogy a társaság aktívan részt kíván venni az ország politikai életében, és minden módon támogatja a nemzeti megmentés katonai tanácsa által hozott határozatokat és kezdeményezett akciókat.

... csk tj ng

13.26

100282 1721

--

sk0029 4 600 mtik1033

tyihonov új szerepe

Moszkva, 1982. február 10. /mti/ - ismét találkozik egymással a Magyarországon is sikerrel vetített tv-kalandfilmsorozat, a tavasz 17 pillanata szerzője és főszereplője.

Julian szemjonov írta ugyanis annak az új kalandfilm-sorozatnak a forgatókönyvét, amelynek forgatása már javában folyik és amelyben a főszerepek egyikét Vjacseszlav Tyihonov, a népszerű „stirlitz” alakítja. a filmsorozat témája a szovjet elhárítás küzdelme a CIA ügynökei ellen, és Tyihonov egy szovjet tábornokot jelenít meg.

a tv-sorozatnak, amelynek egy részét nyugat-berlinben forgatták, érdekessége, hogy ezúttal színre lép a szerző is: Julian szemjonov egy szovjet külpolitikai újságíró szerepében áll a kamerák elé.

... ki/tcs tj ng

13.31

100282 0762

--

sk0030 4 230 mtik1034

guatemala - egységfront

Havanna, 1982. február 10. /mti/ - kedden Havannában a guatemalai hazafiak küldöttei tájékoztatták a kubai és a nemzetközi sajtót arról a javaslatról, amelyet a közép-amerikai országban küzdő négy forradalmi szervezet tett egy nemzeti hazafias front megteremtésére. mint hívfőn jelentettük, a javaslatot, azaz felhívást tartalmazó okmányt az egp /szegények gerillahadserege/, az orpo /a felfegyverzett nép forradalmi szervezete/, a far /a felkelő fegyveres erők/ és a guatemalai munkapárt /illegális kommunista párt/ többségi csoportja írta alá.

„a guatemalai nemzeti forradalmi egység”, címet viselő dokumentumot a négy forradalmi-katonai szervezet nevében „arturo parancsnok”, ismertette a kubai fővárosban rendezett sajtókonferencián.

a négy guatemalai forradalmi szervezet felszólítja az ország összes demokratikus, haladó erőt, hogy a nép legszélesebb szövetségének kifejezéséeként hozzanak létre egységfrontot. a forradalmi szervezetek egyúttal testvéri felhívással fordultak a guatemalai munkapártnak azokhoz a rétegeihez, amelyek még nem

Al

1982.02.10.

kapcsolódtak be a népi forradalmi harcba, hogy kezdjenek párbeszédet a forradalmi egységhez való csatlakozásról.

a havannában ismertetett okmány elemzi a guatemalai rendszert sújtó gazdasági, politikai és katonai válságot. emlékeztet arra, hogy tavaly a közép-amerikai országban politikai okokból 13 500 embert gyilkoltak meg. az az önkényuralmi rendszer naponta átlagosan 36 embert gyilkol meg szörnyű kínzások közepette.

a rezsim katonai helyzete gyengül, a forradalmi-katonai szervezetek egyre keményebb csapásokat mérnek a kormányzat fegyveres erőire - áll a dokumentumban.

a „guatemalai nemzeti forradalmi egység”, címet viselő felhívás magában foglalja a hatalom megdöntését követően létrehozandó forradalmi, hazafias, népi és demokratikus kormány programját is. eszerint „a majdan győztes forradalom gondoskodni fog a nép alapvető szükségleteinek kielégítéséről és véget vet a hazai és külföldi gazdagok gazdasági és politikai uralmának”.

a program külön kiemeli, hogy „a forradalom szavatolja az indiánok és a spanyol eredetű lakosok közötti egyenjogúságot, véget vet a kulturális elnyomásnak és megkülönböztetésnek”.

... ml/dj ku ng

13.40 100282 2272

-.-

sk0031 4 230 mtik1035

jugoszláviai nemzetiségek

márkus gyula, az mti tudósítója jelenti:

belgrád, 1982. február 10. /mti/ - kumrovecben, a jksz kb politikai főiskoláján a marxista vita hete keretében kerekasztal-beszélgetést szerveztek a „létezik-e jugoszláv nemzet?”, témáról.

a téma megvitatására az adott közvetlen okot, hogy az országban a tavalyi népszámlálás alkalmával jelentősen megnőtt a magukat „jugoszláv nemzetiségűnek”, vallók száma, és felvetődött a kérdés: vajon olyan új nemzet van-e kialakulóban, amely mentes a nacionalizmustól? egyben sok bíráló észrevétel hangzott el amiatt, hogy a jugoszláviai marxista társadalomtudósok nem foglalkoznak ezzel az új problémakörrel.

1982.02.10.

a felvetett kérdésre a tanácskozáson dr. sztipe suvar, a horvát köztársasági kormány művelődésügyi és testnevelésügyi minisztere adott választ. a többi között kifejtette: sokan abban a tévhitben élnek, hogy jugoszláviában egycsapásra megoldódnának a nemzetek és a nemzetiségek közötti viszony problémái, ha az ország nem heterogén, hanem homogén nemzeti közösséget alkotna. felhívta a figyelmet a „jugoszláv nemzetnek”, mint az ország nemzeti és nemzetiségi fölötti, vagy pedig, mint párhuzamos, de a többség sovinizmusát tartalmazó fogalomnak a veszélyére. kijelentette, hogy jugoszlávia „különböző gondjainak megoldásában éppen a nemzeti összetettség fejt ki bizonyos csillapító hatást”.

dr. sztipe suvar a továbbiakban kitért a nemzet fogalmának marxista meghatározására és megállapította: sokan szem elől tévesztik: a nemzetek fokozatos megszűnéséhez az kell, hogy előbb teljes egészükben kialakuljanak. ez utóbbi folyamat a kapitalizmusban elkezdődött és most a szocialista társadalomban folytatódik. „éppen ezért felesleges mesterségesen feszíteni ezt a kérdést. ehelyett az emberek belső meggyőződésére kell bízni, hogy milyen nemzetiségűnek vallják magukat, persze lehetővé téve e téren is teljes kibontakozásukat”, - mondotta befejezésül.

... már/so mj ng

13.51 100282 1982

-.-

sk0032 4 230 mtik1036

francia lapok a madridi értekezletről

párizs, 1982. február 10. /mti/ - a l, humanité, az fkp lapja a madridi értekeztet keddi üléséről beszámolva rámutatott: az amerikai kormány már hónapok óta arra törekedett, hogy zátonyra futtassa az értekeztetet, de nem sikerült elérnie annak brutális megszakítását, ami világszerte növelte volna a feszültséget. a keddi nap legfontosabb eredménye az, hogy az értekeztet tovább folytathatja munkáját, és ezt az európai küldöttségek nagy része megkönnyebbüléssel vette tudomásul.

a liberation szintén azt emeli ki: madridban sikerült elkerülni a szakítást, a nyugat-európaiak megakadályozták, hogy haig elhagyja a konferenciát. a válság nem robbant ki, és most arról van szó, hogy egy bizonyos idő elteltével „csendesesen”, elnapolják majd az értekeztetet és ezzel „megmentik annak esélyeit, hogy egy későbbi időpontban összeülhessen majd az európai leszerelési konferencia”.

ll

a szocialista párthoz közel álló Le matin szerint pillanatnyilag nincs szó arról, hogy félbeszakítsák az értekezletet.

a jobboldali sajtó ezzel szemben igyekszik dramatizálni a helyzetet: „madridban agonizál az enyhülés”, - írja főcímében a Le figaro, a Le quotidien de paris pedig azt állítja, hogy „az enyhülés romokban hever”,.

... ds/tcs pl ng

13.56 100282 1298

-.-

sk0033 4 230 mtik1038

iráni miniszter - sajtókonferencia

pék miklós, az mti tudósítója jelenti:

szófia, 1982. február 10. /mti/ - az iráni iszlám köztársaság a belügyekbe való be nem avatkozás elve alapján minden országgal kész kapcsolatai fejlesztésére - jelentette ki morteza nabavi postaügyi és távközlési miniszter kedden este szófiában tartott sajtókonferenciáján. a politikus az iráni forradalom harmadik-évfordulójával kapcsolatban küldöttség élén tartózkodik bulgáriában.

Irán jó kereskedelmi kapcsolatokat tart fenn a szovjetunióval és a többi európai szocialista országgal - mondotta morteza nabavi az mti tudósítójának kérdésére válaszolva. kiemelte, hogy a szovjetunió az elsők között volt, amely a forradalom győzelmé után elismerte az új teheráni kormányt. az iráni miniszter szavai szerint semmi remény nincs arra, hogy az iszlám köztársaság az egyesült államok jelenlegi, imperialista rendszerével valaha is szót tudjon érteni.

az iráni-iraki háboru befejezésének - jelentette ki a továbbiakban - előfeltétele, hogy az iraki csapatoknak el kell hagyniuk az iráni területeket. nemzetközi bíróságnak kell ítélnie az agresszor felett és kártérítés fizetésére kell köteleznie a támadót. az el nem kötelezett országok szeptemberben bagdadban megtartandó konferenciájának helyszínéről elmondta: nem szerencsés választás, mert irak agressziót követett el. leszögezte, hogy irán kezdettől fogva a közös ellenség, izrael elleni egységfront megteremtésére szólította fel és szólítja fel ma is az arab országokat.

ll

a miniszter elmondta, hogy hazájában a három évvel ezelőtti forradalom jelszavai - függetlenség, szabadság, iszlám köztársaság - fokozatosan megvalósulnak. a kommunista tudeh párt - fűzte hozzá - legálisan működik és a jövőben is így tevékenykedhet, ha tartja magát az alkotmány előírásaihoz.

beszámolt arról is, hogy a nehézipar kulcságazatai állami kézben vannak, a munkanélküliség - részben a szövetkezetesítés eredményeként - csökkent, és a jegyrendszer - a háboru okozta nehézségek ellenére - hozzájárul az igazságos közellátáshoz. kiemelte, hogy búzából már csaknem önellátó az ország, és közölte, hogy a jövő hónapban nyilvánosságra hoz zák az új gazdasági tervet.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a szovjetunió afganisztáni katonai intervenciója a fő oka a két ország kapcsolatai korlátozott szintjének - mutatott rá az iráni miniszter, hangsúlyozva, hogy az afganisztáni népnek külső beavatkozás nélkül, magának kell megoldania problémáit.

... ek/dj pl ng

14.22 100282 2575

-.-

sk0034 4 230 mtik1039

izrael-libanon-pfsz /1. rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1982. február 10. /mti/ - izrael az egyesült államokkal egyeztetve újabb agressziót készít elő dél-libanon ellen - jelentette szerdán arab forrásokat idézve a damaszkuszi rádió. az al-baath című lap az értesülést kommentálva rámutatott, hogy a tervezett agresszió közvetett célja a camp david elleni harcot vezető sziria meggyengítése, az amerikai-izraeli törekvéseknek megfelelő közel-keleti helyzet kialakítása.

az izraeli rádió szerdai adásában közölte, hogy jehusua szagi vezérőrnagy, az izraeli katonai hírszerzés főnöke volt az a különleges megbízott, aki a közelmúltban washingtonban tájékoztatta az amerikai kormányt a dél-libanoni tüzszünet állítólagos palesztin megsértéséről, illetve a tervezett izraeli támadás részleteiről. sajtójelentések szerint washington egyfelől az izraeli támadás

ll

elhagyását kérte, másfelől megígérte, hogy rövidesen a térségbe utazik philip habib elnöki megbízott a tűzszünet megszüldésére véget.

— jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet vb-elnöke beiruti beszédében cáfolta, hogy az amerikai-izraeli tárgyalások eredményeként levették volna a napirendről a dél-libanoni agresszió tervét. csupán a terv módosításáról van szó — mondta —, átfogó invázió helyett most szelektív támadásokat, bizonyos palesztin támaszpontok megsemmisítését tervezik.

— a pfsz elnöke üzenetben tájékoztatta a szovjet vezetőket a veszélyes dél-libanoni helyzetről, az ismétlődő izraeli fenyegetésekről és provokációkról. arafat ugyanakkor felszólította az arab államokat, hogy ne csak szavakban támogassák a palesztin ellenállást, hanem nyissák meg határaikat a gerillatevékenység előtt.

— a palesztinai felszabadításának demokratikus frontja azzal vádolta a szaudi-arabiai, az ománi és a jordániai rezsimet, hogy weinberger amerikai hadügyminiszterrel egyezkedve a palesztin ellenállás felszámolását és a szilárdság frontja szétzuzását készítik elő. /folyt./

... bz/tcs kd

14.27 100282 2024

..-

sk0035 4 300 mtik1040

izrael-libanon-pfsz /2. rész/

— a beiruti baloldali sajtó gyanakvással kezeli a szaudi-amerikai katonai együttműködés elmélyítését. a kommunista an-nida felteszi a kérdést: mi ez, lépés a stratégiai megállapodás felé, vagy pedig a fahd-terv egyoldalú megvalósítása?

— közben újabb adatok láttak napvilágot izrael és a libanoni falangisták együttműködéséről. a libanoni hírügynökség jelentése szerint további 1575 falangista milicista részesül egyéves izraeli katonai kiképzésben, miközben három izraeli katonatiszt érkezett juniebe az oitani kiképzés irányítása végett. januárban — mint jelentették — 1500 falangista tért vissza libanonba három hónapos izraeli kiképzésről.

ul

a damaszkuszi sajtó figyelmeztette a falangista vezetést: sziria nem tűri, nem hagyja büntetlenül az ellenségkel való együttműködést. a figyelmeztetés arra utal, hogy saron izraeli hadügyminiszter a közelmúltban egy izraeli hadihajón találkozott basir gemajelel, a falangista miliciák parancsnokával és egyeztetette vele a dél-libanoni agresszió tervét. a falangisták cáfolták a találkozó hírét.

... bz/dj kd

14.29 100282 1108

..-

sk0036 4 230 mtik1041

brazília - ecuador

brasilía, 1982. február 10. /mti-afp/ - brazília és ecuador, amelyek között eddig hűvösök voltak a kapcsolatok, látványos formában közeledik egymáshoz — vélik megfigyelők annak alapján, hogy a két ország államfői kedden kifejezetten baráti jellegű együttműködési szerződést és számos gazdasági megállapodást írtak alá. a jó kapcsolat egyik jele: osvaldo untado larrea ecuadori elnök brasilíai tárgyalásai befejeztével elmondta, hogy brazília bármely pillanatban készséggel közreműködik az ecuador és peru közötti határvita megoldásában.

ecuador az elmúlt években gyanakodva figyelte brazília dél-amerikai hatalmi törekvéseit és washingtonnal való érdekbarátságát. az amerikai gazdasági támogatás következtében latin-amerikai nagyhatalommá vált brazília, kiemelt, helyzetében szembe került a közelében fekvő államok többségével, így ecuadorral is.

megfigyelők szerint a brazil-ecuadori közeledés szorgalmazója elsősorban brazília gazdasági nehézségei, valamint az amerikai támogatás csökkenése ugyanis önállóbb gazdasági és politikai törekvések kibontakoztatására készítetik, a hatalmas ország integrációs tervei és latin-amerikai piacainak kiszélesítése érdekében ezért igyekszik részt vállalni a szomszédait szembeállító, a múlt századra visszanyuló területi viták felszámolásában is. ennek a folyamatnak része, hogy brazília fokozott mértékben törekszik a kapcsolatfelvételre a kon tinens orsz ágaival és igyekszik a problémák megoldásában kezdeményező szerepet vállalni.

ul

hirtudó, aki vasárnap érkezett braziliába, hétfőn kezdte meg hivatalos tárgyalásait joao baptista de figueiredo brazil elnökkel. a megbeszélések végeztével számos gazdasági egyezményt írtak alá. a együttműködés legfontosabb területét a ecuadorban elkezdendő közös olajkutatások jelentik. brazilia egyébként már ma is nagymennyiségű olajat vásárol ecuadortól.

... pf-kzs ku ng

14.38 100282 1907

..-

sk0037 4 230 mtik1042

fa:lldin indiában

uj-delhi, 1982. február 10. /reuter/dpa/ - thorbjörn fa:lldin svéd miniszterelnök szerdán kilencnapos hivatalos látogatásra uj-delhibe érkezett. a svéd kormányfő a két ország gazdasági és műszaki együttműködésének szorosabbra fűzéséről, valamint nemzetközi, köztük ázsiai és európai kérdésekről tárgyal indira gandhi indiai miniszterelnökkel, narasimha rao külügyminiszterrel és a kormány más tagjaival. fa:lldint - akinek személyében 22 év óta először jár svéd miniszterelnök indiában - fogadja nilam szandzsiva reddy államfő is.

a svéd kormányfőt indiai útjára több gazdasági vezető és gyáriparos is elkísérte. csütörtökön svéd-indiai megállapodást írnak alá egy stockholm által támogatott indiai erdőújratelepítési programról. svédország szakmai ismeretek átadásával és pénzügyi támogatással járul hozzá a program megvalósításához.

... lp pl ng

14.41 100282 0891

..-

sk0038 4 230 mtik1043

guatemala - egységfront - 2

guatemalaváros, 1982. február 10. /ap/ - a guatemalai junta ellen harcoló négy forradalmi szervezetből létrehozták a nemzeti hazafias egységfrontot - adták hírül azok a röpiratok, amelyeket felkelők terjesztettek kedden guatemalavárosban. keddre virradó éjszaka a gerillák a közép-amerikai ország fővárosában elfoglaltak három rádióállomást, és beolvasták a szervezetek egyesítéséről szóló nyilatkozatot.

a röpcédulák szerint a fegyveres szervezetek egyesülése azt a célt szolgálja, hogy mielőbb megdöntsék lucas garcia tábornok rendszerét. a négy szervezet - orpa /felszervezett nép forradalmi szervezete, egp /szegények gerillahadserege/, far /felkelő fegyveres erők/ és a guatemalai munkapárt /illegális kommunista párt/ - az elmúlt négy évben külön-külön folytatta a harcot a jelenlegi rendszer ellen.

az excelsior című mexikói lap idézi az új szervezet szóvivőjének mexikóvárosi nyilatkozatát, amely szerint az egységfront forradalmi, hazafias, népi és demokratikus kormányt kíván hatalomra segíteni guatemalában. a szóvivő kérte, hogy konspirációs okokból ne hozzák nyilvánosságra nevét.

... sr ku ng

14.47 100282 1166

..-

sk0039 4 230 mtik1044

nyugat-szahara

nairobi, 1982. február 10. /ap/dpa/ - a kenyai fővárosban szerdán nyilvánosságra hozták az afrikai egységsszervezet /aesz/ legújabb rendezési javaslatait a nyugat-szaharai válság megoldására. a javaslatokat az aesz nyugat-szaharával foglalkozó héttagú - kenyát, tanzániát, guineát, sierra leonét, malit, nigériát és szudánt magában foglaló - bizottsága kedden hagyta jóvá nairobi-ban. mohamed abdelaziz, a polisario front főtitkára sajnálkozásait fejezte ki a határozattal kapcsolatban, és gyakorlatilag elutasította azt, míg mohamed bucetta, a közvetlenül érintett másik fél, marokkó külügyi államminisztere, meglepéssel nyilatkozott az értekezlet eredményéről.

de

1982.02.10.

a kétnapos tanácskozáson megállapodtak a nyugat-szaharai tüzszünet és a népszavazás menetrendjében, de a tüzszünet életbe léptetésének időpontját nem jelölték ki. az aesz-törvényhozói jogkörrel is rendelkező, ideiglenes közigazgatást kíván létrehozni nyugat-szaharában a népszavazás irányítására. emellett tovább tevékenykedhetne a már meglévő marokkói közigazgatás is. a polisario ugyanakkor követeli, hogy marokkó még a referendum megtartása előtt vonuljon ki a megszállt területekről. az aesz javasolja, hogy egy közös ensz/aesz munkacsoportot küldjenek nyugat-szaharába az ideiglenes közigazgatás munkájának segítésére. az ideiglenes közigazgatás feladata lesz a választásra jogosultak meghatározása is. a referendumnál annak a népszámlálásnak az adatait kellene figyelembe venni, amelyet a volt spanyol gyarmati hatóságok tartottak 1974-ben. ez 74 000 főről tesz említést. a polisario viszont azt hangoztatja, hogy mintegy 750.000 a szavazásra jogosultak száma, akik közül sokan külföldön, menekülttáborokban élnek.

a bizottság megbizta daniel arap moi kenyai elnököt, az aesz soros elnökét, hogy kezdjen tárgyalásokat valamennyi féllel a tüzszünetről és a népszavazásról. diplomáciai források szerint a kenyai államfő külön-külön fog tárgyalni marokkóval, a polisarióval, továbbá a nyugat-szaharával határos mauritániával és algériával, és ezután tesz javaslatot a tüzszünet időpontjára. mohamed abdelaziz szerint „nem jöhet létre tüzszünet a polisario és marokkó közötti közvetlen tárgyalások nélkül,„

mint daniel arap moi, az aesz elnöke az értekezlet befejeztével kijelentette, a bizottság úgy döntött, hogy nem nevezi név szerint a szembenálló feleket, „bár mindenki tudja, kikről van szó,„ a polisario és marokkó konkrét megemlézése a felszabadítási front számára az aesz-részéről hivatalos elismerést és fontos diplomáciai győzelmet jelentett volna.

sr kd

14.52 100282 2590

1982.02.10.

sk0040 4 230 mtik1045

namibia-dél-afrika

London, 1982. február 10. /taszsz/ - a namibiai bábreszim helyzetének megszilárdítása érdekében a dél-afrikai megszállók a demokratikus turnhalle szövetséget /dta/ egy egységes, több etnikumu párttá akarják átszervezni. mint p. kalangula, a dta elnöke - windhoekban bejelentette, már lépéseket tettek a különböző törzsek vezetőinek bevonására.

a namibiai demokratikus turnhalle szövetséget a fajüldözö pretóriai rezsim 1977-ben, a fehéreket tömörítő köztársasági pártból szervezte meg. dirk mudge, e párt milliomos vezetője lett a dta elnöke. dél-afrika és az amerikai cia politikai és anyagi támogatást nyújt a szövetségnek, hogy cserébe biztosított legyen namibiában dél-afrika uralma, és a nemzetközi monopóliumok is folytathassák tevékenységüket.

a fajüldözök a dta átszervezésével azt remélik elérni, hogy a törzsek nagyobb támogatást nyújtsanak a bábreszimnek. abban reménykednek, hogy a jövőben „egységes párt,„ ellensúlyozhatja a namibia függetlenségéért harcoló délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ befolyását.

dél-afrika és az egyesült államok azt szeretné, ha a namibiai kérdést úgy lehetne rendezni, hogy a swapo-t kirekesztik az ország kormányzásából és a hatalmat pretoria és washington híveinek kezére játsszák. tisztában vannak ugyanis azzal, hogy ha namibiában az ensz biztonsági tanácsa 435. számú határozatának megfelelően, nemzetközi ellenőrzés mellett, valóban demokratikus választásokat tartanának a győztes a széles népi támogatást élvező swapo lenne.

pc kd

14.56 100282 1543

sk0041 4 230 mtik1046

ogarkov

hanoi, 1982. február 10. /mti/ - nyikolaj ogarkov, a szovjetunió marsallja, a szovjet fegyveres erők vezérkari főnöke szerdán, kambodzsában tett látogatását befejezve, hazaindult.

a szovjet marsallt elutazása előtt phnom penhben fogadta heng samrin, a knfp kb főtitkára, aki hálóját fejezte ki a kambodzsának nyújtott szovjet gazdasági és honvédelmi segítségért. ogarkov marsall válaszában hangsúlyozta: a szovjetunió határozottan támogatja kambodzsát nemzeti függetlenségéért, a szabadságért és a békéért vívott küzdelmében, az amerikai imperialisták, a kínai terjeszkedők és más reakciós erők fenyegetéseivel való szembehelyezkedésben.

... dp/so mj

14.58 100282 0682

sk0042 4 230 mtik1047

madridi találkozó - 2

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1982. február 10. /mti/ - a kialakult gyakorlatnak megfelelően és a decemberben elkezdődött szünet előtt elfogadott ügyrend és időrend szerint szerdán nemhivatalos tanácskozást tartottak a madridi találkozó résztvevő küldöttségek vezetői.

a nemhivatalos ülést néhány nyugati külügyminiszter arra használta fel, hogy elmondja kedre tervezett felszólalását, a többi között felszólalt svenn stray norvég külügyminiszter is. megismételte a nato-országok közismert állásfoglalását a lengyelországi helyzetről, a továbbiakban azonban azt hangoztatta, hogy országa nem kívánja módosítani az Európában kialakult társadalmi és biztonsági rendet, ezzel jelentősen eltért a kanadai külügyminiszter előző napi kijelentésétől, amely szerint országa nem tekinti megváltoztathatatlannak a kelet-Európában létező politikai alakzatokat.

az ülésen, amelyen a szabályok értelmében ismét a lengyel küldött elnökölt, a szovjetunió, az ndk és csehszlovákia képviselői elutasította egyeseknek azt a törekvését, hogy a madridi találkozót a lengyel belügyekbe való beavatkozásra használják fel, egyben leszögezték, hogy a keddi teljes ülésen az elnöklő lengyel küldött minden tekintetben a találkozó eljárási szabályainak megfelelően járt el.

a nemhivatalos ülésen elhangzott felszólalásában pierre aubert svájci külügyminiszter annak a véleményének adott hangot, hogy a helsinki folyamat megőrzése érdekében ésszerű lenne mielőbb

de

elnapolni a madridi tanácskozást és néhány hónap múlva folytatni a munkát.

a madridi találkozón a legközelebbi teljes ülést pénteken tartják a portugál küldöttség vezetőjének elnökletével, csütörtökön a záródokumentum különböző fejezeteit szerkesztő bizottságok tartanak ülést a még decemberben jóváhagyott programnak megfelelően.

... leh/so fm ng

15.11 100282 1874

sk0043 4 230 mtik1048

rövid hírek

szemet szemért...

berlin /new hampshire/, 1982. február 10. /afp/ - new hampshire szövetségi állam /usa/ egyik kisvárosában, berlinben a bírászkodás történetében szokatlan, de megérdemelt büntetést kapott az a helyi lakos, aki dermesztő hidegben elevenen egy szeméttárolóban, helyezett el, négy szopós kutyakölyköt, /hármán közülük elpusztultak./ az ítélet értelmében a szivtelen, gazdit, arra kötelezték, hogy - csakugy mint a kutyakölykök - töltsön el 6 maga is két éjszakát minusz 15 fokos hidegben a szeméttárolóban, vagy pedig fizessen 200 dollár pénzbírságot.

heroincsempészek

bangkok, 1982. február 10. /dpa/ - heroincsempészes kísérlete miatt egy ausztráliában élő brit állampolgárt 33 évi és 4 havi, ausztráliai állampolgárságu társnőjét pedig 25 évi szabadságvesztésre ítélte szerdán egy bangkoki bíróság, a párocskát 1980. júliusában érték tetten, amikor a kábítószerrel éppen távozni akartak a thaiföldi fővárosból.

robbanás piacon

manila, 1982. február 10. /upi/ - gránát-robbant szerdán a fülöp-szigeteken fekvő catabato piacon, a merényletnek 1 halálos és 21 sebesült áldozata van, egy gyanús személyt letartóztattak, a hatóságok szerint a merényletet az ország déli részén tevékenykedő szeparatista mozgalmak tagjai követték el.

de

kuvaiti emberrablás

kuvait, 1982. február 10. /upi/ - szerencsésen végződött a kuvaitban 1961. az ország függetlenné válása óta elkövetett első emberrablás. két bandita, egy kuvaiti és egy egyiptomi állampolgár, kedden szülei lakásáról elrabolt egy hároméves fiúcskát, majd szabadon bocsátása ellenében 500 000 dollárnak megfelelő váltságdíjat követelt. zsarolási kísérletük azonban csúfos kudarccal végződött: a rendőrség 24 órán belül megtalálta és kiszabadította a kisfiút, az emberrablók pedig rács mögé kerültek.

fm ng

15.38 100282 1843

-.-

sk0044 4 230 mtik1049

mongol népi forradalmi párt - kb-ülés

ulánbátor, 1982. február 10. /moncame/ - ulánbátorban szerdán megtartotta 4. teljes ülését a mongol népi forradalmi párt központi bizottsága. a kb az ország mezőgazdasága fejlesztésének feladatait vitatta meg.

az ülésen előbb jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt kb főtitkára, a nagy népi hurál elnökségének elnöke mondott beszédet, majd tümenbajarin ragcsa, a párt kb politikai bizottságának tagja, a minisztertanács első elnökhelyettese számolt be a párt XVII. kongresszusán elfogadott mezőgazdasági program végrehajtásával kapcsolatos intézkedésekről.

az ülés határozatot fogadott el a megvitatott kérdésekről, majd szervezeti ügyekkel foglalkozott.

ezután a kb sz. Luvszangombót a népi forradalmi párt kb politikai bizottságának póttagjává választotta és egyben felmentette b. lhamszurent a kb politikai bizottságának póttagsága alól. az ülésen kizárták a párt központi bizottságából b. sirendibát.

te mj ng

15.49 100282 1003

ll

-.-

sk0045 4 230 mtik1050

vrhovec beszéde

márkus gyula, az mti tudósítója jelenti:

belgrád, 1982. február 10. /mti/ - jugoszlávia arra törekszik, hogy minél átfogóbb és tartalmasabb kapcsolatokat tartson fenn közvetlen szomszédaival. az e téren elért eddigi eredmények azt bizonyítják, hogy kölcsönös jószándékkal és készséggel meg lehet oldani a múltból visszamaradt problémákat, valamint a nyitott kérdéseket, és ezzel egyben növelni az európai stabilitást. jószomszédi viszonyunk az utóbbi időben a legkülönbözőbb területeken pozitívan fejlődött olaszországgal, ausztriával, magyarországgal, romániával és görögországgal - jelentette ki joszip vrhovec jugoszláv külügyminiszter a szövetségi nemzetgyűlésben szerdán elhangzott beszédében.

vrhovec a továbbiakban megállapította, hogy az elmúlt időszakban sok területen előrelépett a jugoszláv-bolgár együttműködés is. ugyanakkor hozzátette, hogy a két ország kapcsolatait nem sikerült tartósan megszilárdítani. véleménye szerint ennek oka az ugynevezett makedon-kérdésben vallott, belgrád számára elfogadhatatlan bolgár álláspont.

- jugoszlávia és albánia viszonya az utóbbi időben, sajnos, megromlott, mert tirana beavatkozik országunk belügyeibe és közvetlenül fenyegeti területi integritását - mondotta a külügyminiszter, aki ezúttal is a kapcsolatok rendezése és fejlesztése mellett foglalt állást. hozzátette: jugoszlávia a balkáni stabilitás és a bizalom erősítéséhez elsősorban a két- és többoldalú államközi együttműködés bővítésével kíván hozzájárulni.

- joszip vrhovec hangsúlyozta, hogy jugoszlávia sikraszáll az európai bizalomerősítő intézkedésekről és leszerelésről tárgyaló konferencia összehívásáért, az el nem kötelezett országok mozgalma egységének erősítéséért és az új világgazdasági rend kialakításáért.

- nemzetközi kapcsolatainkban mindig abból a meggyőződésből indulunk ki, hogy a kölcsönös megbecsülés és az egyenrangúság alapján minden állammal hasznos és sokoldalú együttműködést alakíthatunk ki. a normális és jó viszonyt - ha az a békés egymás mellett élés elvein nyugszik - nem zavarhatják az egyes országok álláspontjában és politikájában lévő különbségek. a mai világban ez az emberiség túlélésének egyedüli biztosítéka.

ll

- a nemzetgyűlés fórumáról felszólítjuk a madridi európai biztonsági és együttműködési találkozó minden résztvevőjét, hogy közös erőfeszítésekkel biztosítsuk a helsinki szellem megőrzését, földrészünk népei életének kedvező alakulását - jelentette ki végezetül vrhovec.

... már/mh mj ng

16.21 100282 2516

sk0046 4 230 mtik1051

közel-keleti hírek

weinberger

muscat, 1982. február 10. /ap/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter szerdán befejezte látogatását ománban és továbbutazott jordániába. elutazása előtt azt nyilatkozta, hogy gyümölcsöző katonai tárgyalásokat, folytatott az öbölmenti államban. a megbeszéléseken omán kinyilvánította készségét, hogy együttműködjön az egyesült államokkal, az arab-öblöt fenyegető veszélyek, kivédésére. nyugati hírügynökségek kommentáló megjegyzéseikben rámutatnak, hogy mind washington, mind muscat a szovjetuniót tekinti a térségre nézve a „fő veszélyforrásnak”.

kuvaiti bírálát

kuwait, 1982. február 10. /ap/ - a kuvaiti kormányfő szerdai sajtóértekezletén - az ország megnevezése nélkül - bírálta omán bejelentett készségét arra, hogy katonai létesítményeket bocsát az egyesült államok rendelkezésére. az arab-öbölmenti együttműködési tanács külügyminiszterei meg fogják vitatni a tanács egyes tagjainak arra vonatkozó készségét, hogy katonai létesítményeket engedjenek használni külföldi országoknak, - mondotta al-szabah.

izraeli parlament

sd

jeruzsálem, 1982. február 10. /afp/ - az izraeli parlament szerdán jóváhagyta a kormánynak azt a döntését, amellyel „visszautasítja”, az ensz-közgyűlés rendkívüli ülészakának határozatát. mint ismeretes, ebben a világszervezet közgyűlése elítélte izraelt a golan-fennsík annektálásáért és izrael elleni szankciókat ajánlott az ensz tagállamainak. a knesszet 61:3 arányban szavazott a „visszautasítás”, mellett, az ellenzéki munkapárt 42 képviselője tartózkodott a szavazástól. a munkapárti abba eban volt külügyminiszter kijelentette, hogy a kormány ésszerűtlen lépése az oka az ensz-közgyűlés döntésének.

... sas-rp kd

16.24 100282 1762

sk0047 4 230 mtik1052

eurorakéták - hollandia

hága, 1982. február 10. /taszsz/ - a kormánykoalícióban résztvevő holland munkaspárt parlamenti frakciója felszólította a kormányt, hogy véglegesen foglaljon állást az amerikai szárnyasrakéták hollandiai telepítése ellen.

a külügyminisztérium és a hadügyminisztérium költségvetésének parlamenti vitájában de frise képviselő, a munkaspárti frakció nevében azt követelte, hogy a kormány kategorikusan utasítsa el a rakéták hollandiába telepítését és határolja el magát a nato 1979. decemberi döntésétől.

de frise különösen veszélyesnek nevezte az amerikai kormányzatnak a vegyi fegyverek gyártásának felújítására vonatkozó elképzeléseit. javasolta, hogy határozatban ítéljék el ezeket a terveket.

a parlament ülészése idején hágában tömegfelvonulást tartottak. a tüntetők azt követelték, hogy hollandia táartsa magát távol a nato valamennyi nukleáris fegyverkezési tervétől.

... po fm ng

16.28 100282 0946

sk0048 4 230 mtik1053

strougal - dzsasz ibi

prága, 1982. február 10. /mti/ - Lubomir strougal csehszlovák kormányfő szerdán prágában fogadta abduallah dzsasz ibit, az iráni iszlám köztársaság miniszterelnök-helyettesét.

a két politikus eszmecserét folytatott a nemzetközi és főként a közép-keleti helyzettel összefüggő kérdések széles köréről és áttekintette a kétoldalu gazdasági kapcsolatok további fejlesztése érdekében kihasználható lehetőségeket. mindketten kifejezték meggyőződésüket, hogy a dzsasz ibi vezette iráni küldöttség jelenlegi csehszlovákiai látogatása számottevően hozzájárul a két ország kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködésének elmélyítéséhez és árucseréjük fokozásához.

a találkozón részt vett václav hula, a csehszlovák szövetségi kormány elnökhelyettese is.

... sn/mh mj ng

16.38 100282 0810

-.-

sk0049 1 230 mtik1055

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtik 1016.sz. hírünk /kubai kongresszus/

1.bek.2.sorában a szöveg helyesen:

....a x. szakszervezeti világkongresszus....

... fi bs

17.02 100282 0276

-.-

Fi

sk0050 4 230 mtik1056

szakszervezetek - nyitás

havanna, 1982. február 10. /adñ/ - havannában szerdán megnyílt a x. szakszervezeti világkongresszus. mintegy ezer küldött vesz részt a tanácskozáson 373 szakszervezet képviselőjeként 150 országból. a kongresszust fidel castro kubai állam- és kormányfő üdvözlötte. ezután gáspár sándor, az szvsz elnöke nyitotta meg a tanácskozást, majd roberto veiga, a kubai dolgozók főtthkára az első ízben latin-amerikában üléselő világkongresszust a kontinens dolgozóinak nevében köszöntötte. /több mint

*központjának

... mj sas bs

17.17 100282 0550

-.-

sk0051 4 230 mtik1058

szovjet-kinai

moszkva, 1982. február 9. /taszs/ - a felek megállapodása értelmében a kínai népköztársaságban, hejho városban megnyílt a szovjet-kinai határfolyam-hajózási vegyesbizottság 24-ik ülése.

... ht bs

17.32 100282 0228

-.-

Fi

1982.02.10.

sk0052 4 230 mtik1060

pavlov

moszkva, 1982. február 10. /mti/ - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnökségé vlagyimir pavlovot kinevezte a szovjetunió tokiói nagykövetévé. az 1923-ban született szovjet diplomata 1971-től egészen a közelmúltig budapesti nagykövet volt.

dmitrij poljanszkij eddigi tokiói nagykövetet felmentették beosztásából, mivel más munkakörbe helyezik.

ht bs

17.37 100282 0387

sk0053 4 230 mtik1061

haig - sajtóértekezlet

madrid, lisszabon, 1982. február 10. /ap/afp/dpa/ - alexander haig amerikai külügyminiszter szerdán a spanyol fővárosban tartott sajtóértekezletén újból a lengyelországi fejleményektől tette függővé washingtonnak a madridi találkozó tanusítandó magatartását. „amíg a lengyelországi helyzet nem változik - mondotta -, addig az egyesült államok nem tartja lehetőnek a tárgyalások tervszerű folytatását a találkozó záródokumentumáról, ... mindent a lengyel problémára kell összpontosítani,„

az amerikai külügyminiszter a lengyelországgal kapcsolatos nyugati, különösen az amerikai-nyugatnémet nézeteltéréseket firtató kérdésre válaszolva azt állította, hogy az atlanti szövetségben belül még sose sikerült olyan nézetazonosságot elérni, mint most a lengyelországi események „valós természetéről és a szovjetunió - ezzel kapcsolatos szerepéről,„. hans-dietrich genschert nyugatnémet külügyminiszterrel tartott hétfői találkozója is a nézetek közeledését tükrözte - mondta. haig állítása szerint a lengyel- és szovjetellenes politikai és gazdasági megfontoló intézkedéseket illetően is egyetértés van a nato-n belül. /mint ismeretes, eddig csak washington és london hozott szankciókat lengyelország és a szovjetunió ellen./

haig rendkívül hasznosnak minősítette a spanyol vezetőkkel tartott megbeszéléseit, s kijelentette, hogy az amerikai-spanyol kapcsolatok erősítését szolgálják a jelenlegi tárgyalások a spanyolországi amerikai támaszpontokról, valamint az amerikai

Fi

1982.02.10.

katonai segélyprogramról. reméli - mondta -, hogy e tárgyalásokat tavaszig befejezik, amikor is spanyolország a nato tagja lesz.

a szovjet-nyugat-európai földgázüzletre kitérve haig elmondotta, washingtonban nem adták fel a reményt, hogy a nyugat-európai partnerek utólag mégis visszalépnek.

szerdán a nato-tagországok madridban tartózkodó külügyminiszterei munkareggelin találkoztak. haig, valamint kanadai, belga, nyugatnémet, norvég, dán és török kollégája a madridi találkozóval kapcsolatos kérdéseket vitatta meg. haig ezután külön is tárgyalt a török külügyminiszterrel.

az amerikai külügyminiszter a nap folyamán egynapos látogatásra lisszabonba érkezett. tárgyal portugál kollégájával és fogadja őt eanes köztársasági elnök, balsemao miniszterelnök, valamint soares, a szocialista párt főtitkára, volt miniszterelnök.

to fm bs

17.45 100282 2371

sk0054 4 230 mtik1062

cedenbal beszéde

ulánbátor, 1982. február 10. /moncame/ - jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának ülésén elmondott beszédében az ország mezőgazdaságának két alapvető ága, az állattenyésztés és a földművelés időszerű kérdéseivel foglalkozott. hangsúlyozta, hogy az állattenyésztés és a földművelés továbbfejlesztése kulcsfontosságú probléma mongólia számára, mivel ez a két ágazat biztosítja döntő mértékben a városok és a falvak lakosságának mezőgazdasági termékekkel való ellátását. a jelenlegi ötéves tervben a mezőgazdasági beruházások a tavalyi évvel szemben 37,8 százalékra emelkedtek.

a mezőgazdasági eredmények elérésének másik lényeges feltétele a jól képzett káderek nevelése, valamint a termelékenység növelése - mutatott rá cedenbal, majd hangsúlyozta: az állattenyésztésnek a mezőgazdasági egyesülésekben és az állami gazdaságokban történő sokoldalú fejlesztésén kívül szükség van arra, hogy olyan hus-, tej- és egyéb termékeket előállító nagyüzemi állattenyésztő gazdaságokat hozzanak létre, amelyek a fejlett műszaki és technológiai eredményeket alkalmazzák. ezek a gazdaságok jelentenék az első lépést az ipari módszereket alkalmazó agrár-ipari egyesülések létesítése felé.

Fi

- ezen kívül meg kell szervezni hosszú élettartamu öntözött legelők létrehozását ott, ahol ennek megvannak a feltételei. a hosszútávu tervekben elő kell irányozni azt, hogy kedvező körülmények között javítsák a kaszálók és a legelők talaját.

- cedenbal ezután azt emelte ki beszédében, hogy szükség van a mezőgazdasági termelés fejlesztése olyan hosszútávu tervének kidolgozására, amely 10-15 évre előre számol az állattenyésztés és a takarmánytermesztés munkaigényes folyamatainak széleskörű gépesítésével. ez hozzájárul a termelés hatékonyságának állandó növekedéséhez.

- végezetül cedenbal a személyi felelősség kérdését érintette, rámutatva: növelni kell a párt-, állami és társadalmi szervezetek kádereinek személyes felelősségét abban, hogy egyre jobb eredményeket érjenek el a rájuk bízott munkaterületeken.

te ht bs

17.49 100282 2086

..-

sk0055 4 230 mtik1063

emberi jogok bizottsága

- genf, 1982. február 9. /taszsz/ - az ENSZ emberi jogok bizottságának 38. ülészsaka elé algéria, belorusszia, vietnam, india, jordánia, irak, libia, szíria és több más ország küldöttsége határozat-tervezetet terjesztett, amely erőlyesen elítéli izrael döntését a golan-magaslat annektálásáról. az okmány egyben kimondja, hogy ez a döntés érvénytelen és nemzetközileg nem jogerős. a bizottság a határozat-tervezetben követeli, hogy izrael vonja vissza ezt a törvényellenes és káros döntést.

- a fent említett országok, a határozattervezet szerzői, súlyosan aggódnak amiatt, hogy izrael egyszerűen figyelmen kívül hagyja azokat a határozatokat, amelyeket az ENSZ és más nemzetközi szervek hoznak a megszállt arab területek vonatkozásában és ezeken a területeken továbbra is megsérti az emberi jogokat. a nemzetközi békét és biztonságot veszélyezteti az, hogy tel-aviv makacsul figyelmen kívül hagyja az ENSZ határozatait és semmibe veszi a világszervezet tekintélyét.

- a szerzők felszólítják az államokat, hogy hozzák meg azokat a szankciókat izrael ellen, amelyekről az ENSZ-közgyűlés február 5-i rendkívüli ülészsakán elfogadott határozatokban van szó. ezzel

Fi

összefüggésben aláhúzzák, hogy az amerikai küldöttség lehetetlenné tette a biztonsági tanácsban azoknak az izrael-ellenes intézkedéseknek az elfogadását, amelyeket tel-aviv agresszív közel-keleti politikája szükségessé tette.

ht bs

17.52 100282 1443

..-

sk0056 4 230 mtik1064

francia külpolitika

- párizs, 1982. február 10. /afp/dpa/ap/ - február 24-25-én tartják párizsban a 39. francia-nyugatnémet csúcstalálkozót - jelentette be szerdán párizsban az elnöki hivatal. az előző csúcstalálkozó 1981. július 12-13-án volt bomban. helmut schmidt nyugatnémet kancellár és françois mitterrand francia köztársasági elnök azóta két alkalommal is találkozott egymással nem hivatalos keretek között: a múlt év októberében lache-ban és ez év január 12-én párizsban, amikor a nyugatnémet kancellár villámlátogatást tett a francia fővárosban.

- az elnöki hivatal bejelentette továbbá, hogy françois mitterrand február 26-án kétnapos hivatalos látogatást tesz rómban, ahol tárgyal alessandro pertini olasz köztársasági elnökkel és giovanni spadolini kormányfővel. február 27-én kihallgatáson fogadja őt il. jános pál pápa.

to lb bs

17.55 100282 0870

Fi

..-

1982.02.10.

sk0057 4 230 mtik1065

Vénusz-újrálomások

moszkva, 1982. február 10. /mti/ - a jövő hónap elején ér el a vénusz közelébe a tavaly ősszel utnak indított két új szovjet bolygóközi űrszonda. az október 30-án rajtolt vénusz /venyera/-13 március elsején, a november 4-en indított vénusz-14 pedig március ötödikén jut el a bolygóhoz. a nagytávolságu kozmikus kapcsolatok szovjet központjának szerdai közlése szerint az első űrszonda ezen a napon mintegy 7.7, a második meg 8.5 millió kilométeres távolságban volt az égitesttől, s pontosan a kiszámított pályán haladnak. az első szovjet űrszonda, amelyet a vénusz irányába indítottak el, csaknem pontosan 21 évvel ezelőtt, 1961 február 12-én rajtolt. azóta a szovjet űrszondák már pontos adatokat szolgáltatottak a bolygó légköréről és több ízben is leszálltak annak felszínére, sőt felvételeket is készítettek ott.

az űrszondák a több hónapos ut során rendszeres kapcsolatban vannak a földi központtal - eddig 94 rádiókapcsolatot létesítettek. ezek során pályamódosításokat hajtottak végre, a földről ellenőrizték a berendezések működését és vették a szondák műszerei által észlelt adatokat.

a két, azonos berendezéssel felszerelt űrszonda a többi között ahhoz gyűjt adatokat, hogy a tudósok képet kapjanak a naptól, illetve a tejút-rendszerből származó, töltött részecskéket tartalmazó áramlatok keletkezéséről és elterjedéséről a világűrben. ugyancsak vizsgálják a bolygóközi mágneses teret is. mivel az űrszondák útja idején a naptévékenység sokkal élénkebb volt a szokásosnál, bőséges adatokat tudtak összegyűjteni. három hónap alatt például mintegy 10 napkitörést észleltek a szondák, a kitöréseket követően a kozmikus térben megnőtt a töltött részecskék áramlatainak száma és - az osztrák gyártmányu magnetométer adatai szerint - jelentős ingadozások mutatkoztak a mágneses térben. a gamma-sugárzás-mérő szovjet és francia gyártmányu berendezések is számos új adatot szolgáltatottak.

mint a szakemberek megállapították, a két vénusz-űrszonda berendezései normálisan működnek.

ki/hi ht bs

18.18 100282 2050

fi

1982.02.10.

sk0058 4 230 mtik1066

kubai kongresszus - gáspár /1. rész/

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1982. február 10. /mti/ - szerdán délelőtt a havanna kongresszusi palotában megkezdte munkáját a x. szakszervezeti világkongresszus. a szakszervezeti fórumon a világ 153 országából csaknem 400 szakszervezeti tömörülés vesz részt, s a jelentésvő mintegy ezer küldött 206 millió dolgozót képvisel a világ legkülönbözőbb tájairól.

a latin-amerikai földrészen megrendezett első ilyen jellegű tanácskozás a kubai himnusz, majd a nemzetközi munkásmozgalom himnuszának hangjaival vette kezdetét.

a küldöttek szerdán megválasztották a x. szakszervezeti világkongresszus elnökségét, és gáspár sándornak, a szakszervezeti világsszövetség elnökének személyében a megnyitó ülés elnökét.

a x. szakszervezeti világkongresszust megnyitó beszédében gáspár sándor többek között ezeket mondta: /folyt/

ml/mh fg bs

18.23 100282 0927

-.-

sk0059 4 230 mtik2001

kubai kongresszus - gáspár /2. rész/

„a kongresszus munkája iránt mutatkozó igen széleskörű érdeklődés és a jelenlevő küldöttségek nagy száma egyaránt azt bizonyítja, hogy a világ dolgozóiban mélyen él az összefogás igénye, az a vágy, hogy közös gondjainkra közös megoldást találjunk. ez így természetesen az egység, a szolidaritás vágya és gyakorlata tulmutat a társadalmi rendszereken, tulmutat az országhatárokon és a földrészekén, mert a dolgozók alapvető érdekközösségén alapul. ez pedig hatalmas erőt jelent, nagyszerű eredményeket ígér a szakszervezeti világmozgalomnak.„

gáspár sándor köszönetet mondott a vendéglátónak, a szocializmust építő kubának a kongresszus feltételeinek megteremtéséért, majd hangoztatta: „a tanácskozás helyszíne jól mutatja a szakszervezeti világmozgalomban végbemenő változásokat.

fi

először ad otthont a szakszervezeti világtalálkozásnak latin-amerikában. ez a tény elismerése annak, hogy latin-amerikai szakszervezetek egyre érzékelhetően vannak jelen a nemzetközi osztályharc küzdőterén. az elmúlt évtized latin-amerikában az éles politikai küzdelmek és a szakszervezeti mozgalom aktivizálódásának időszaka volt.,,

az szvsz elnöke ezután így folytatta:

„a szakszervezeti világmozgalom kötelességének tartja a fejlődő világ sajátos problémáinak tanulmányozását és az azok feloldására való törekvést - hiszen korunkat mindinkább a termelőerők nemzetközivé válása jellemzi. az osztályharc is mindinkább túlnő a nemzeti határokon, a szó igazi értelmében válik nemzetközivé.

- mint kongresszusunk összetétele is mutatja, a nemzetközi szakszervezeti mozgalom rendkívül sokrétű. de minden különbözőség ellenére találhatunk azonos problémákat és feladatokat, közös vonásokat a szakszervezeti munkában a kapitalista, a fejlődő és a szocialista országok között. közös feladatunk a dolgozók egyéni és csoportos érdekvédelme. törődnünk kell egyrészt a foglalkoztatottság kérdéseivel, amelyek ma számos országban súlyos gondokat okoznak, másrészt pedig az elosztási és jövedelempolitika befolyásolásával.,,

- gáspár sándor a továbbiakban a szakszervezeti mozgalom egységének kérdésére tért ki:

„a nemzetközi szakszervezeti mozgalom akcióegységének megbízható alapja a munkásosztály szolidaritása.,, /folyt./

... jp fg bs

18.28 100282 2294

..-

sk0060 4 230 mtik2002

kubai kongresszus - gáspár /3. rész/

„ennek eszméje és gyakorlata a történelemben mindig fontos erőforrásunk volt; az ma is egymás céljainak és törekvéseinek kölcsönös támogatása, valamint a konkrét bírálat jogának fenntartása nincs ellentmondásban, sőt, feltételezi egymást. az igazi munkásszolidaritás feltételezi a tényszerű harcostársi bírálatot; éppen ez az egyik legfőbb értéke.

F

az elmúlt négy évtized tapasztalatai bizonyítják, hogy van mód rá lépni a közeledés, sőt az együttműködés útjára. különösen a kétoldalú kapcsolatok fejlődésében születtek biztató eredmények; míg a nemzetközi központok között, sajnos, kevesebb az említésre méltó siker.

elsősorban a tőkés és a fejlődő országokban, de áttételesen a szocialista országokban is szembetaláljuk magunkat azokkal az új problémákkal, amelyek a multinacionális konszernek kialakulásának és növekvő szerepének következményei. ez megváltoztatja a szakszervezeti harc egész stratégiáját. itt is adódik lehetőség az együttműködésre; egyrészt olyan elemzésre és tapasztalatcserére, amely pontosan megmutatná e multinacionális cégek tevékenységének hatását a munkásokra és dolgozókra. másrészt feltétlenül szükséges lenne, hogy közösen lépünk fel a multinacionális vállalatokkal szemben.

manapság egyre nyilvánvalóbban mutatkozik meg az úgynevezett globális világproblémáknak az emberiség sorsára, életére gyakorolt hatása. indokolt és célszerű tehát, hogy a szakszervezetek országonként és nemzetközileg is fokozott figyelmet fordítsanak erre.

az ilyen világproblémák között első helyen áll a világbéke megőrzéséért, a nemzetközi feszültség enyhüléséért, a fegyverkezési hajszá megfékezéséért vívott küzdelem. a közelmúltban a dolgozók számos nagyméretű megmozdulásával bizonyították, hogy készek harcra lépni ezekért a célokért. szakszervezeti világszövetségünk megalakulásától kezdve hű maradt a béke jelszavához és ma is kész együttműködni mindazokkal, akik tenni akarnak ezért az emberiség számára létfontosságú ügyért.

a világ dolgozóit foglalkoztató alapvető problémák között kell említenünk a gazdasági fejlődés és az új gazdasági világrend kérdését is. a szakszervezeteknek a fejlesztés és a világgazdasági kapcsolatok olyan új rendjének kialakulására kell törekedniük, amely ténylegesen elősegíti a fejlett és a fejlődésben elmaradt országok közötti távolság csökkentését, a dolgozók összessége érdekeinek figyelembevételével. /folyt./

... jp fg bs

18.32 100282 2460

F

..-

sk0061 4 230 mtik2003

kuba kongresszus - gáspár /4. rész/

„Ezek a kérdések ma a szakszervezetek gondjainak középpontjában állnak. ezért teremtettünk lehetőséget arra, hogy a világkongresszus küldöttei három külön munkabizottságban részletesebben is kicserélhessék gondolataikat a béke és a leszerelés ügyének elősegítéséről, a transznacionális vállalatok elleni közös küzdelemről és a fejlődés, az új gazdasági világregend problémáiról.

A kongresszus munkájának szervezetségét segítik majd elő azok a bizottságok is, amelyeket rövidesen megválasztunk a küldöttek közül. Ezek a bizottságok dolgoznak majd a kongresszus dokumentumainak, határozatainak megfogalmazásán.,,

gáspár sándor beszédét így fejezte be:

„Kivánjuk, hogy a plenáris üléseken és a munkabizottságokban szakszervezeti mozgalmunkhoz méltó nyílt, demokratikus alkotószellemben bontakozzék ki a vita. közös ügyet szolgálunk és nincs egymás előtt titkunk. kongresszusunk nyitottsága, vitáink őszintesége a biztosíték arra, hogy szakszervezeti világszövetségünk számára ez a havannai /x./ világkongresszus is új erők forrásává váljék.,,

„szívvel kívánok mindannyiunknak jó munkát a kongresszus sikere érdekében.,,

gáspár sándor megnyitó beszéde után roberto veiga, a kubai dolgozók központjának főtitkára szólalt fel, köszöntötte az egybegyűlteket, kiemelte annak jelentőségét, hogy a x. szakszervezeti világkongresszus latin-amerika első szocialista országában ült össze és ismertette hazájának eredményeit.

ezután fidel castro kubai állam- és kormányfő lépett a szónoki emelvényre.

... ml fg bs

18.40 100282 1591

Fi

sk0062 4 230 mtik2004

madrid - nszk

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

— bonn, 1982. február 10. /mti/ — az nszk kormánya — az amerikai kormány nyomására — úgy tűnik, közeledik ahhoz a felfogáshoz, hogy bizonyos időre fel kellene függeszteni az európai biztonsági és együttműködési találkozót, ugyanakkor ellenállást fejt ki a találkozó végleges megsemmisítésére törekvő amerikai politikával szemben.

— ez tükröződött hans-dietrich genschernak, az nszk madridban tartózkodó külügyminiszterének abban a nyilatkozatában, amelyet szerdán adott a deutschlandfunk rádióállomásnak. genschert kijelentette: a nyugatnémet kormány határozottan ellenzi a madridi találkozót végleges befejezését, de nem tartja kizártnak, hogy a találkozót bizonyos időre elnapolják.

genschert szerint helyes volt a nyugatnémet kormánynak az az álláspontja, amely ellenezte a találkozóhoz egyes országok /érisd: az egyesült államok/ által követelt, karácsony előtti megszakítását, mert így most lehetőség nyílt arra, hogy a nyugati hatalmak kifejthessék „súlyos aggodalmaikat”, a szocialista országokkal szemben. genschert ezzel kapcsolatos elképzeléseit jól érzékeltette a találkozóon kedden elhangzott, lengyelország belügyeibe való nyílt beavatkozást jelentő beszéde. a nyugatnémet külügyminiszter ugyanakkor azért is szükségesnek nevezte az európai biztonsági és együttműködési folyamat fenntartását, mert ez a fórum hozzájárulhat a kelet-nyugati viszony stabilizálásához.

genschert közölte, hogy a nyugati hatalmak a pénteki plenáris ülés után egyeztetik álláspontjukat, s a konferencia további sorsáról a jövő héten várható döntés. a nyugatnémet külügyminiszter értékelése szerint a találkozó jövője „a szocialista országok magatartásától függ.,,

— a nyugatnémet televízió kedd délelőtti, madridi helyszíni tudósítása megerősítette, hogy genschert — korábbi álláspontjával ellentétben — egyre inkább elfogadhatónak tartja a találkozót elnapolását. a nyugatnémet televízió értesülése szerint az őszig tartó elnapolásra vonatkozó javaslatot esetleg már most pénteken a semleges svájc terjesztené elő.

... fkj/so lb bs

18.47 100282 2123

Fi

sk0063 4 230 mtik2005

egyiptom - omán

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1982. február 10. /mti/ - hamarosan egyiptomi-ománi csúcstalálkozó színhelye lesz az arab-/perzsa-/öböl-menti szultánátus, mubarak egyiptomi elnök maszkati látogatásának időpontját későbbi időpontban tűzik ki - jelentették be szerdán kairóban.

fuad mohieddin miniszterelnök a kormányzó nemzeti demokrata párt politikai bizottságának délelőtti üléséről beszámolva közölte a hírt, miután az államfő tájékoztatta a párt vezető testületét hétfőn véget ért nyugat-európai és amerikai körutjáról, tárgyalásainak eredményeiről, washingtoni megbeszéléseinek, mint azt az elnök korábban közölte, egyik témája volt az egyiptommal szoros kapcsolatokat ápoló omán, szudán és szomália amerikai támogatása, illetve az említett országoknak nyújtott washingtoni gazdasági és katonai segítség növelése.

hogyan a politikáját rendszeresen egyeztető egyiptom és omán vezetőjének találkozáját a jelenlegi időszakban mi tette indokolttá, erre vonatkozólag ezidáig nem szolgáltak magyarázattal kairóban. a miniszterelnök tájékoztatóján elmondta, hogy az ndp politikai bizottsága megvizsgálta az elnök tervezett ománi látogatásának hatását az egyiptomi-arab kapcsolatokra, a kairói al-ahram szerdán a csúcstalálkozóra vonatkozó maszkati közleményt harangozott be, amelyet szombaton fognak nyilvánosságra hozni. mubarak államfő, mint ismeretes, most véget ért külföldi utazása során is intenzív kapcsolatban állt kabusz bin szaid ománi szultánnal - a múlt hét végén a szultán washingtoni nagykövétől vett át üzenetet, majd londonban találkozott annak személyes tanácsadójával.

mubarak egyiptomi elnök szerdán tájékoztatta a legális ellenzéket képviselő három politikai párt vezetőjét is nyugati tárgyalásairól. egymás után fogadta ibrahim sukrit, a szocialista munkapárt, musztafa kamel muradot, a szocialista liberálisok és khaled mohieddint, a baloldali nemzeti haladó párt vezetőjét.

rg/hi fg bs

18.50 100282 1988

F

sk0064 4 230 mtik2006

fkp-kongresszus - belga kp

brüsszel, 1982. február 10. /mti/ - claude renard, a belga kommunista párt alelnöke - aki pártját képviselte az fkp 24. kongresszusán - igen jelentősnek minősítette a párizsi tanácskozást és hangsúlyozta, hogy a francia és a belga kommunisták alapvető állásfoglalásai igen sok ponton megegyeznek. „teljesen egyező nézeteket vallunk a legfontosabban: milyen szocializmust javasolunk országunknak, - jelentette ki claude renard szerdán a le drapeau rouge-ban.

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására

„ez a szocializmus a szabadságjogok révén és azok kiteljesítéseként válhat meg, demokratikus keretek között és öngazgató formában. az öngazgatás, amit mi akarunk, nemcsak a vállalatokra érvényes, hanem a társadalmi élet egészére, - fejtette ki bővebben, hozzátéve, hogy ez az egyetlen lehetséges út azokban az országokban, ahol történelmileg demokratikus hagyományok és magas gazdasági fejlettség alakult ki.

renard bírálta is az fkp-t, mert a kongresszus szerinte csak részben hajtott végre, nem kellő mélységben és őszinteséggel, azt az önkritikus vizsgálatot, amelyet pedig a szocialista párttal való viszonya és korábbi politikája miatt el kellett volna végeznie. „a kongresszus mélyen hallgatott olyan kulcskérdésekről is, mint a nyugat-európai integráció, a baloldal szerepe és feladatai a közös piaci intézményrendszerben, amelyről nem tekinthetünk el, - tette hozzá.

a belga kp elhatárolja magát az fkp-től a szocialista országok megítélése, az afganisztánnal és lengyelországgal kapcsolatos állásfoglalás terén is. „az fkp ezekben a kérdésekben nyíltan és tudatosan foglalt állást úgy, hogy nem bíralt. érveiben azonban semmi olyant nem hallottunk, ami bennünket arra készítené, hogy változtassunk a magunk bírálóból álláspontján. az fkp feltehetőleg belpolitikai megfontolásból foglal így állást és száll szembe a szocialista országok ellen irányuló kampánnyal, amely mérgező és ferdít, bár a leggyakrabban csupán pusztá tényekre, általunk elfogadhatatlan tényekre támaszkodik, - mondta claude renard.

mp/hi lb bs

18.57 100282 2169

F

sk0065 4 230 mtik2007

rövid hírek

veszelinov temetése

belgrád, 1982. február 10. /mti/ - újvidéken szerdán nagy részvét mellett temették el jovan veszelinovit, a jugoszláv kommunista mozgalom kiemelkedő személyiségét, aki 76 éves korában, belgrádban hunyt el. a gyászszertartáson bosko krunics és branko mikulics, a jksz kb elnökségi tagjai mondtak beszédet.

angolai külügyminiszter

brasilia, 1982. február 10. /taszsz/ - paulo jorge angolai külügyminiszter szerdán hivatalos látogatásra braziliába érkezett. mint megérkezésekor elmondta, vendéglátójával, ramiro saraiva guerreiro brazil külügyminiszterrel a két ország kapcsolatai fejlesztésének lehetőségeit vizsgálják meg.

british airways

london, 1982. február 10. /reuter/ - a földi kiszolgáló személyzet sztrájkja miatt a british airways brit légitársaság 42 belföldi és európai járatát törölte. a majd kétezer főnyi földi személyzet kedden kezdte a munkabeszüntetést, mert az új munkaidőbeosztás miatt nézeteltérései támadtak a vezetőséggel.
↳ szerdán

„vörös brigádok,,

firenze, 1982. február 10. /upi/ - az olasz rendőrség szerdán a „vörös brigádok,, öt feltételezett tagját tartóztatta le és jelentős mennyiségű titkos iratot is elkobozott. észak-olaszországban a hét eleje óta tartó randőrségi akció eddig nyolc terroristagyanus személy letartóztatását és nagy mennyiségű fegyver elkobzását eredményezte.

pc lb bs

19.03 100282 1413

F

sk0066 4 230 mtik2008

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

kampelman madridról

madrid, 1982. február 10. /upi/ap/ - max kampelman nagykövét, aki az egyesült államok küldöttségét vezeti a madridi találkozón, szerdai beszédében azzal vádolta a szovjetuniót, hogy a helsinki egyezmény betűjének és szellemének aláásására törekszik.

az amerikai diplomata a küldöttségvezetők szerdai ülésén felszólalva azt állította, hogy az elnöklő lengyel küldött keddi taktikáját a szovjetek irányították. ez a taktika kampelman szerint arra irányult, hogy a nyugati külügyminiszterek ne tehesék meg nyilatkozatukat. „a szovjetunió ostrom alá vette magát a /helsinki/ folyamat szívére, amely folyamat lehetővé tette számunkra, hogy fenntartsuk egymással a párbeszédet és tovább kutassuk a béke szempontjából oly életbevágó véleménycserét,, - hangoztatta kampelman.

„a kedden történtek lehűtötték országunk várakozásait. a hatalommal való arcátlan kérkedés arra figyelmeztet bennünket, hogy a szovjetunió talán nem osztozik törekvéseinkben. úgy tűnik, a szovjetunió tartalmi és eljárásbeli értelemben is, a helsinki záróokmány betűjének és szellemének aláásására törekszik,, - mondta az amerikai delegátus.

kj lb bs

19.09 100282 1276

sk0067 4 230 mtik2009

haig lisszabonban

lisszabon, 1982. február 10. /mti-reuter/ - alexander haig amerikai külügyminiszter szerdán 24 órás látogatásra a portugál fővárosba érkezett és nyomban megkezdte tanácskozásait ramalho eanes elnökkel. előzőleg még a repülőtéren tett nyilatkozatában bejelentette, hogy washington 150 millió dollárral növeli a portugáliának szánt és eredetileg 200 millió dollár értékűre tervezett gabonahitelt az idei pénzügyi évben.

F

az amerikai kormányzat azért szánta rá magát erre, mert
Lisszabon sietett eleget tenni washington felhívásának, amely
szovjet- és lengyelelleses „büntető intézkedésekre” szőlította fel
szövetségeseit. portugáliából a múlt hónapban kiutasítottak két
szovjet diplomatát.

haig „kétoldalú, regionális és a nato-t érintő kérdésekről,
folytat eszmeccserét vendéglátóival. namibia jövője is szóba kerül.

az amerikai külügyminiszter további tárgyalópartnerei francisco
pinto balsemao miniszterelnök, andre goncalves pereira
külügyminiszter és mario soares, a szocialista párti ellenzék
vezetője. csütörtök délelőtti haig újból találkozik eanes elnökkel,
majd továbbutazik marokkóba.

... kj lb bs

19.11 100282 1162

..-

sk0068 4 230 mtik2010

wujek - ítélet

varsó, 1982. február 10. /pap/ - a sziléziai körzeti katonai
bíróóság négy év szabadságvesztésre és a közügyek gyakorlásától való
három évi eltiltásra ítélte a wujek bányában 1981. december 13-16.
között tartott sztrájk fő szervezőjét, stanislaw plateket.

mint a pap lengyel hírügynökség jelentette, az elsőrendű vádlott
mellett három és fél, három, illetve két évi szabadságvesztésre
ítélték a sztrájk többi szervezőjét. a vádirat rámutatott, hogy a
vádlottak a szükségállapot kihirdetése és a szakszervezeti
tevékenység felfüggesztése ellenére is a „szolidaritás”,
aktivistáiként léptek fel.

további négy vádlottat a bíróság felmentett.

az ítéletek jogerősek.

te ht bs

19.16 100282 0726

F

..-

sk0069 4 230 mtik2011

nszk - az ellenzék az adóról

bonn, 1982. február 10. /mti/ - a nyugatnémet ellenzéki
uniópártok változatlanul elutasítják a bonni kormányt az a
tervét, hogy a „beruházási-foglalkoztatási programot”, elsősorban
az értéktöbbletadó emelésével fedezzék - jelentette ki helmut kohl,
a cdu elnöke szerdai bonni sajtóértekezletén. /mint ismeretes, a
program a fogyasztók által vásárolt árucikkek átlagosan 13
százalékos adóját 14 százalékra tervezi emelni./

az ellenzéki politikus az adóemelés helyett inkább a szociális
kiadások, így például a munkanélküli segély és a diákösztöndíjak
csökkentését követelte, hogy az így felszabaduló összegekből
finanszírozzák a programot. ugyanakkor kohl támogatásáról
biztosította a programnak azokat a pontjait, amelyek a tőkésnek
kedveznek, elsősorban az új beruházások után járó tíz százalékos
kedvezményt. szemben az értéktöbbletadó emelésével, az ellenzék
ezeket a pontokat a parlament mindkét házában kész megszavazni -
mondta kohl.

... tkj/jp kő lb bs

19.19 100282 1018

..-

sk0070 4 230 mtik2012

knesszet - ensz-határozat

hilu anna, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1982. február 10. /mti/ - az izraeli kormánykoalíció
indítványa alapján a knesszet - izraeli parlament - szerdán
határozatban ítélte el azokat az ensz-tagállamokat, amelyek a
világszervezet rendkívüli közgyűlésének ülészakán megszavazták az
izrael-ellenes bojkottintézkedéseket sürgető határozatot. a
világszervezet rendkívüli közgyűlése sziriai golan-fennsík
törvénytelen annektálására válaszul szavazta meg a büntető
intézkedéseket.

a parlamenti szavazás pozitív végeredménye ellenére, mutatnak rá
politikai elemzők, a törvényhozás állásfoglalása a jobboldali
kormánykoalíció erkölcsi vereségét jelzi. az indítványt ugyanis csak
a kormánytáborhoz tartozó 61 képviselő támogatta, az ellenzék
derékhadát képező maarakh pártszövetség 42 jelenlevő képviselője a

F

1982.02.10.

kormány elsőrendű felelősségét hangoztatva tartózkodott a szavazástól. három kommunista képviselő pedig ellene szavazott a javaslatnak.

a vita után lezajlott szavazást értékelve, jichak samir külügyminiszter indulatosan elmarasztalta a munkapárti ellenzékét. szerinte az ellenzék magatartása megghiúsította a koalíciónak azt a tervét, hogy a világszervezet állásfoglalását „nemzeti konszenzus” alapján utasíthassa vissza, s nyilváníthassa érvénytelennek.

a munkapárti képviselők felszólalásukban kifejtették, hogy ha sajnálatosnak tartják is a világszervezet izrael-ellenes határozatát, az ország nemzetközi elszigetelődéséért a kormányt tartják felelősnek, mert a szíriai terület annektálásával kihívást intézett a nemzetközi közvéleményhez. viktor semtov, a munkapárttal szövetséges mapam párt főtitkára szerint a kormány „sajátkezüleg szolgáltatott lehetőséget”, az ensz-közgyűlés izraeli megbélyegző határozatának megszületéséhez.

mégfigyelők ugyanakkor emlékeztetnek arra is, hogy a golan-fennsíkra vonatkozó törvény megszavazásakor az ellenzék nyolc képviselője csatlakozott az indítványhoz.

hf/hi fg bs

19.23 100282 1995

--

sk0071 4 230 mtik2013

egyiptom - éhségstrájk

kairó, 1982. február 10. /mti/ - az egyiptomi baloldali ellenzék hétfőn letartóztatott tagjainak egy csoportja szerdán éhségstrájkba kezdett, tiltakozásul fogvatartásuk körülményei miatt.

a baloldali nemzeti haladó párt tájékoztatása szerint hétfőn harmincegy személyt tartóztattak le a hatóságok. közülük hatan kezdtek éhségstrájkot, követelve, hogy szállítsák el őket a „citadella”-börtönből. a kairói fogház, amelyet egy középkori erődben rendeztek be, országszerte hírhedt.

F

1982.02.10.

kairóban úgy tudják, hogy az őrizetbe vettek kommunista szervezkedéssel vádolják. az egyiptomi alkotmány tiltja pártok osztályalapon való létrehozását, ennél fogva kommunista párt alakítása nem lehetséges.

rg/mh fg bs

19.25 100282 0759

--

sk0072 4 230 mtik2014

usa - salvador

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. február 10. /mti/ - amerikai szenátorok és képviselők csoportja szerdán javaslatban szólította fel a kormányt salvadori politikájának teljes felülvizsgálására és a salvadori hazafiakkal folytatandó tárgyalások politikájának támogatására.

paul tsongas demokratapárti szenátor, a szenátus külügyi bizottságának tagja a szenátus és a képviselőház együttes határozathozatalára szólító javaslat előterjesztésekor rámutatott: ha az amerikai kormány nem változtat jelenlegi politikáján, ha nem kényszeríti rá a salvadori juntát, hogy békés tárgyalások útján egyezzen ki a baloldali ellenzékkel és ezután tartsanak szabad választásokat, akkor az egyesült államoknak egyetlen alternatívája marad: „amerikai csapatok salvadorba küldése”.

a liberális szenátorok és képviselők - a vietnami háború elrettentő példájára hivatkozva - elutasítják ez utóbbi lehetőséget. ugyanakkor rámutatnak, hogy salvadorban a helyzet egyre rosszabb és tovább romolhat, miközben „a kormányzat semmi mást nem tud ajánlani, mint a beavatkozás további fokozását”.

„tragikus tény, - állapította meg tsongas -, hogy az amerikai kormánynak nincs olyan politikája a salvadori konfliktus megoldására, amely összeegyeztethető lenne az egyesült államok érdekeivel”.

paul tsongas és christopher dodd demokratapárti szenátorok, valamint stephen solarz és michael barnes demokratapárti képviselők a határozati javaslatban kijelentik: az egyesült államoknak az összes salvadori feleket arra kell ösztönöznie, hogy „feltétel

F

nélküli tárgyalásokat kezdjenek nemzetközi felügyelet melletti tüzszünet elérésére,, , valamint olyan ,,átfogó politikai rendezésre,, , amelynek egyik eleme a ,,nemzetközi felügyelet melletti szabad és nyílt választások,, megtartása lenne.

... br/mh lb

19.30 100282 1854

sk0073 4 230 mtik2015

walewski - kémper

... varsó, 1982. február 10. /pap/ - a varsói körzeti katonai bíróságon folytatódott bogdan walewskinek, a lengyel külügyminisztérium évekig folytatott kémkedéssel vádolt egykori tisztviselőjének pere.

... a vádlottat az amerikai hírszerzés szervezte be vietnamban, ahol a nemzetközi megfigyelő és ellenőrző bizottságnál tolmácsként dolgozott. ezt követően az ensz lengyel képviselőjének másodtitkári tisztét töltötte be. később a moszkvai lengyel nagykövetség első titkára volt, majd - letartóztatásáig - a lengyel külügyminisztériumban tevékenykedett.

... walewski letartóztatásáig rendszeres kapcsolatban tartott az amerikai hírszerzés képviselőivel, különleges kiképzést kapott. különböző módokon információkat szolgáltatott ki az amerikai hírszerzésnek Lengyelország és más szocialista országok társadalmi, politikai és gazdasági helyzetéről. a vádlott beismerte, hogy tettének indítéka elsősorban anyagi természetű volt. szolgálataiért 29,000 dollárt és 192,000 zlotyt kapott.

... a bírósági tárgyalás február 12-én folytatódik.

... ht bs

19.34 100282 1084

Fi

sk0074 4 230 mtik2016

iráni hírek

khomeini

... beirut, 1982. február 10. /ap/ - khomeini ajatollah, irán vallási vezetője szerdán a mohamedán országokat felszólította: országaikban az iszlám vallás alapján álló köztársaságokat hozzanak létre, - jelentette szerdán a teheráni rádió. az ,,iráni forradalom,, harmadik évfordulójának megünneplésére 48 országból teheránba érkezett vendégek előtt elmondott beszédében khomeini hangoztatta: a világon élő egy milliárd mohamedánnak a saját kezébe kell vennie sorsát. e cél megvalósításának egyik állomása az iszlám alapokon nyugvó államok létrehozása. khomeini beszédében azzal vádolta a ,,szuperhatalmakat,, , hogy ellenőrzésük alatt tartják a mohamedán országokat, és így közvetve vagy közvetlenül ,,megsemmisítik az iszlám értékes hagyományait,, , ennek megakadályozására szolgálna - mondotta - a mohamedán lakosságú országok egyesülése. khomeini élesen támadta izraelt és közvetett formában cáfolta azokat a híreszteléseket, amelyek szerint irán kapcsolatokat tartana fenn izraellel.

irak - irán

... beirut, 1982. február 10. /taszsz/afp /upi/ - kedden este az iraki csapatoknak sikerült áttörniük boston térségében, az iraki-iráni front középső szakaszán az iráni védelmi állásokat - jelentette az ina hivatalos iraki hírgyűjtemény az ,,al dzsumhurija,, című iraki napilap haditudósítóira hivatkozva.

... ugyancsak az ina szerint a front déli részén, dizful és shush iráni városok közelében kedden este indított offenzíva keretében az iraki csapatok visszavonulásra készítették az iráni erőket. egy iraki katonai közlemény mind emberéletben, mind felszerelésben súlyos iráni veszteségekről számol be.

... iráni részről viszont közölték, hogy a védelmi harcokban az iráni csapatok súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek.

... sl fg bs

19.37 100282 1795

Fi

sk0075 4 230 mtik2017

a szerkesztőségek tájékoztatására!-----
madrid - francia vélemény

párizs, 1982. február 10. /afp/ - a francia kormány szerdai ülésén, a napirenden levő témákhoz méltatlan eljárási visszaélésnek, minősítették a madridi értekezlet lengyel soros elnökének azt a döntését, hogy berekesztette kora délután a külügyminiszteri felszólalások sorát, jelentette a kabinet üléséről pierre béregovoy, az elnöki hivatal főtitkára.

párizsban mindazonáltal úgy vélik, hogy a szocialista tömb obstrukciója ellenére részben sikerült elérni azt az eredményt, amelyet a francia kormány szeretett volna - kinyilvánítani a nyugat-egységes ellenzését a lengyel fejleményekkel kapcsolatban. hivatalos francia körökben fontosnak értékelték, hogy a semleges és az el nem kötelezett országok is megdöbbenésüknek adtak hangot a véleménynyilvánítás szabadságának a biztonsági értekezlet történetében példátlan megsértése miatt. másrészt úgy vélik, hogy nincs összefüggés claude cheysson külügyminiszter madridi elhallgattatása és a lengyel külügyminiszterrel a múlt héten párizsban lezajlott eléggé hűvös eszmecsereje között. cheysson így az értekezlet folytatásán, pénteken mondja el felszólalását.

lb bs

19.57 100282 1250

sk0076 4 230 mtik2018

aesz-csucs - csád

nairobi, 1982. február 10. /mti-afp/ - tizenkilenc afrikai ország képviselőinek - államfőknek és minisztereknek - részvételével szerdán a kenyai fővárosban megnyílt az afrikai egységsszervezet rendkívüli csúcsertekezlete, amely azt a feladatot tűzte maga elé, hogy tartós megoldást találjon a csádi kérdésre. a jelenlévők között külön bizottságot alkotnak annak a 12 országnak a képviselői, akik vagy már elküldték csapataikat csádba a tüzszünet megővására és a polgárháború megakadályozására, vagy pedig vállalták, hogy csapatokat küldenek.

Fi

csádban hosszú ideje harc folyik goukouni oueddei ideiglenes nemzeti egységkormányja és a hissène habré volt hadügyminiszter vezetése alatt álló politikai erők között az ország feletti ellenőrzés birtoklásáért. a nyugalmat egy ideig libiai csapatok szavatolták, de oueddei kérésére elhagyták az országot. ezt követően hissène habré - szudáni támaszpontokról kiindulva - megindította fegyvereseit; csapatai azóta az ország jelentős részeit vonták ellenőrzésük alá.

nairobiban egyelőre nincs jelen goukouni oueddei ^{(állam- és} kormányfő - a jelentések szerint „uton van”.

daniel arap moi kenyai államfő, az aesz soros elnöke, a szervezet tagállamaitól nagyobb áldozatvállalást sürgetett a csádban már részben megérkezett afrikaközi haderő költségeinek fedezéséhez. arap moi szerint csádban politikai megoldásra van szükség - lévén a problémák politikai jellegűek.

a jelekből ítélve az aesz csúcsertekezlete viharos ülés elé néz. kiderült ugyanis, hogy résztvevők egy része nyíltan hissène habré irányzatát támogatja. mobutu sese seko zairei elnök pedig egyenesen kijelentette: a jelenleg hatalmon lévő ideiglenes nemzeti egységkormány csakis az aesz jóakaratából - s nem pedig a csádi nép kívánságára - létezik. csádnak meg kell adni a lehetőséget, hogy maga válassza meg vezetőjét, - hangoztatta.

a zairei elnök régóta hissène habré volt hadügyminisztert támogatja.

fg bs

20.07 100282 1976

sk0077 4 230 mtik2019

kndk-egyesítési javaslat

phenjan, 1982. február 10. /kna/ - a koreai népi demokratikus köztársaság szerdán felhívást tett közzé, s ebben javasolja, hogy észak- és dél-koreai, valamint külföldi politikusok tartsanak konferenciát az ország újraegyesítése érdekében.

a haza békés újraegyesítésének bizottsága száz személyiség nevét sorolja fel, akiknek részvételével kerekasztal-megbeszélés keretében lehetne megvitatni az újraegyesítés kérdéseit. a névsor többek között kim ir, a kndk első alelnöke, kang rjang uk és pak szong csol

Fi

alelnökök, valamint Kim csun csu és szol csol nevét említi. /az utóbbiak a koreai munkapárt kb politikai bizottságának tagjai./ a déli országrész személyiségei közül a névsor élén kim de dzsung ellenzéki politikus, volt elnökjelölt áll.

a nyilatkozat leszögezi, hogy a tárgyalásokon nincs hely a jelenlegi dél-koreai vezetők számára. őket arra szólítja fel, hogy ne akadályozzák meg dél-koreai politikusok részvételét a tervezett tanácskozáson.

... kj lb bs

20.15 100282 1020

sk0078 4 230 mtik2020

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

zavargások szíriában

--- washington, 1982. február 10. /afp/ - súlyos zavargások robbantak ki szerdán a szíriai hama városában, 200 kilométernyire damaszkusztól északra - jelezzék az esti órákban washingtoni kormányforrások.

--- az amerikai külügyminisztérium egy tisztségviselőjének közlése szerint szíriai kormánycsapatok és mindeddig ismeretlen számú hafez asszad rendszerével szemben ellenséges - erők szerdán közép-európai idő szerint még este hétkor is harcban álltak egymással. a szíriai erők körülvették a várost.

--- bomban szerda este egy, magát a „szíriai iszlám forradalom parancsnokságának„ nevező szervezet közleményeket hozott nyilvánosságra, amely szerint hamát az iszlám erők „felszabadították„. a közlemény szerint a szíriai erők hamától ötven kilométernyire a homsba vezető utakat lezárták. a közlemény tartalmazza továbbá, hogy az iszlám forradalmárok február 2-án felkelésre szólították fel a lakosságot, amely a városban elfoglalta a rendőrséget, a baath párt irodáit, a börtönöket, s a helyi kormányzati szervek épületeit. az iszlám forradalmárok fegyvert osztottak szét a lakosság között. a közlemény megállapítja: több napos harc után a hadsereg egy része átállt hozzájuk, másik része megfutamodott - a 47. páncélos hadosztály például ugyancsak az iszlám erők oldalára állt. washingtonban az amerikai

Fi

külügyminisztérium magát megnevezni nem kívánó személyisége szerint egyelőre csak hiányos értesülések állnak rendelkezésre az összeecsapásról. a jelek arra utalnak, hogy a zavargások egyelőre hamára korlátozódnak - de az egész országban rendkívül feszült a helyzet.

--- dean fischer külügyi szóvivő ugyanakkor kijelentette, hogy a hamai zavargások ügyében az egyesült államok damaszkuszi nagykövetsége és washington órák óta kapcsolatban áll egymással.

--- külügyi források szerint a zavargások február 2-án kezdődtek a városban, amely a „muzulmán testvérek„ egyik erőssége.

--- a jelentések szerint a szíriai hadsereg harckocsikat és nehéztüzérséget is bevetett a lázadók ellen. egyes leltárjegyzések szerint a halottak száma több százra tehető. a bomban terjesztett közlemény szerint az iszlám erők 3000 szíriai katonát öltek vagy sebesítettek meg.

... fg bs

20.23 100282 2315

sk0079 4 300 mtik2021

megoperálták kissingert

--- boston, 1982. február 10. /afp/ - egy bostoni kórházban szerdán sikeres szívműtétet hajtottak végre henry kissinger volt amerikai külügyminiszteren. a közlemény szerint az 58 éves kissinger állapota „stabil és kielégítő„.

--- a négyórás műtét során felnyitották a volt külügyminiszter szívét és elosztattak egy vérrögöt a szív egyik koszorúerében. kissinger várhatólag két hétig kórházban marad, utána pedig még négy-hat hét otthoni pihenésre szorul, mielőtt visszatérhet a munkához.

... lb bs

20.28 100282 0538

Fi

sk0080 4 230 mtik2022

közel-keleti hírek

iszlám konferencia

dzsidda, 1982. február 10. /reuter/ - a 40 tagországot számláló iszlám konferencia kedden elítélte az európa tanácsnak azt a döntését, hogy a szervezet politikai bizottságának májusi ülését jeruzsálembé hívta össze. az iszlám konferencia a terv felülvizsgálatát sürgeti a nyugat-európai szervezettől. habib-sattí, a szervezet főtitkára nyilatkozatában súlyos kihívásnak minősítette a döntést. jeruzsálemet - mint ismeretes - izrael bekebelezte és fővárosának nyilvánította.

szíria - szaud-arábia

damaszkus, 1982. február 10. /taszsz/ - hafez aszad szíriai elnök kedden fogadta abdullah ibn abdul aziz herceget, szaud-arábiai második miniszterelnök-helyettesét, a nemzeti gárda parancsnokát. a megbeszélés homlokterében - mint a sana szíriai hírügynökség jelentette - a közel-keleti helyzet, valamint az izraellel szembeni közös arab lépések lehetőségének kérdése álltak.

pfsz - irán

teherán, 1982. február 10. /afp/ - szalah al-zalavi, a palesztinai felszabadítási szervezet iráni nagykövete szerdán átnyújtotta ali akbar velajati iráni külügyminiszternek faruk kadduminak, a pfsz politikai osztálya vezetőjének üzenetét.

jordánia - ensz

new york, 1982. február 10. /taszsz/ - jordánia állandó ensz-képviselője szerdán levelet juttatott el a világszervezet főtitkárához, s ebben felhívja a figyelmet arra, hogy az utóbbi időben az izraeli hatóságok mind több, palesztin lakosok birtokában lévő földet sajátítanak ki önkényesen a jordán-folyó megszállt nyugati partján és jeruzsálemben. emellett újabb izraeli településeket hoznak létre, stratégiai jelentőségű utakat építenek. ezek az intézkedések - mint a levél hangsúlyozza - a megszállt területek későbbi annektálását készítik elő.

sl fg bs

20.41 100282 1797

F

sk0081 4 230 mtik2023

amerikai vegyi fegyverek - nszk

bonn, 1982. február 10. /mti-ap/ - a német szövetségi köztársaság megértéssel viseltetik, reagan amerikai elnök azon döntése iránt, hogy az egyesült államokban újból megkezdik a vegyi fegyverek gyártását - jelentette ki szerdán kurt becker nyugatnémet kormányzóvivő.

becker elmondta, hogy az amerikai lépésről még annak nyilvánosságra hozatala előtt tájékoztatták a nyugatnémet kormányzatot. a szóvivő azzal vádolta a szovjetuniót, hogy nem tartotta tiszteletben a vegyi fegyverek gyártásától való amerikai tartózkodást, ezért bonn megérti washington lépését.

az amerikai vegyifegyvereket tüzéségi gránátok és repülőbombák töltetként kívánják előállítani. „megnyugtatóan”, a pentagon azt igéri, hogy a mérgező hatást csak egymással vegyített állapotban kiváltó két komponenst külön fogják tárolni.

kj lb bs

20.44 100282 0881

sk0082 4 230 mtik2024

castro beszéde /1.rész/

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1982. február 10. /mti/ - fidel castro kubai állam- és kormányzó a x. szakszervezeti világkongresszus első napján, szerdán mondott beszédében meleg szavakkal köszöntötte a kongresszus küldötteit és vendégeit. kiemelte a havannai fórum iránt megnyilvánuló nagy érdeklődést, a széleskörű részvételt. ez a tény - mondotta - a szakszervezeti mozgalom erejét bizonyítja.

fidel castro kiemelte, hogy szakszervezeti világkongresszust első ízben tartanak Európán kívül. kubában való megrendezése a szolidaritás kifejezője azzal a kubával, amelyet az egyesült államok fenyeget. ezért - mondotta castro - őszinte köszönetünket fejezzük ki.

F

a szónok emlékeztetett arra, hogy a havannai fórumon egymástól eltérő irányvonalat képviselő szakszervezeti tömörülések találkoznak egymással. ennek ellenére - mondotta - meg lehet és meg is kell találni a közös nyelvet, a világ valamennyi dolgozója számára közös feladat a béke megvédése, a fegyverkezési hajszá megfékezése.

fidel castro kifejezte meggyőződését, hogy a szakszervezeti mozgalom a dolgozók érdekeinek védelmében gyümölcsöző párbeszédet bontakoztat ki. leszögezte, hogy ma a szakszervezetek számára nem lehet fontosabb feladat a béke ügyének védelmezésénél.

a kubai elnök kiemelte, hogy a második világháború óta az emberiséget még sohasem fenyegette olyan súlyos veszély, mint napjainkban. az imperialista hatalmak, mindenekezt az egyesült államok által folytatott militarista politika következtében a világ létét, a civilizáció évezredes vívmányait fenyegeti közvetlen veszély. /folyt./

ml/jp fg bs

20.49 100282 1671

sk0083 4 230 mtik2025

fidel castro beszéde /2.rész/

fidel castro élesen bírálta az egyesült államok kormányát, amely - mint mondotta - a békés egymás mellett élést a hidegháborúval, a párbeszédet a zsarolással és beavatkozással kívánja felváltani. kifejtette azt a véleményét, hogy a fegyverkezési versenyt szító, militarista washingtoni politika mögött a nemzetközi monopóliumok érdekei húzódnak meg. veszélyesnek minősítette az egyesült államoknak azt a tervét, hogy nyugat-európában újabb rakétákat helyezzen el. washington a katonai erőfölényre való törekvéssel a világ csendőrének szerepét kívánja betölteni - mondotta.

washington a világ különböző pontjain 300 támaszpontot tart fenn, s külföldön félmillió katonát állomásoztat. a szocialista országoknak - mondotta - e militarista politikával szemben meg kell tenniük a szükséges lépéseket. a világ dolgozóinak azonban tudniuk kell, hogy a szocialista közösség országai az emberiség fennmaradását, az újabb világháború elkerülését szavatolják.

az egész emberiség javát szolgálná, ha a fegyverkezésre fordított hatalmas összegeket a fejlődő országok nyomorának enyhítésére fordítanák. a szakszervezeti mozgalom - hangsúlyozta fidel

castro - kiemelkedő szerepet játszhat a háborús tervek megállításában.

a kubai elnök - ismertette a szocialista kuba eredményeit - emlékeztetett arra, hogy washington már husz éve a gazdasági blokád politikáját folytatja országa ellen, nyílt intervencióval fenyegeti a szigetországot. kuba népét azonban - hangsúlyozta - nem lehet megfélemlíteni. havanna normális viszonyt kíván létesíteni északi szomszédjával. minden zsarolás és fenyegetés ellenére azonban kuba tovább halad a szocialista építés útján, ápolja a barátságot a szocialista közösség országaival és erejéhez mérten támogatja a felszabadulásukért küzdő népek harcát. fejezte be beszédét fidel castro. /folyt./

ml/hi fg bs

20.57 100282 1886

sk0084 4 230 mtik2026

fidel castro beszéde /3.rész/

fidel castro beszédének elhangzása után megválasztották a x. szakszervezeti világkongresszus kilenc munkabizottságát. e bizottságok munkájában részt vesznek a gáspár sándor vezette magyar küldöttség tagjai is.

ml/jp fg bs

21.02 100282 0273

sk0085 4 230 mtik2027

weinberger jordániában

amman, 1982. február 10. /upi/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter szerdán az arab-perzsa/öbölmenti körútjának utolsó állomására, jordániába érkezett.

jordániai hivatalos források jelezték: weinberger találkozik husszein jordániai királlyal és a kormány több tagjával. a megbeszélések középpontjában a jordán hadsereg fegyverzetének korszerűsítéséhez való amerikai hozzájárulás, valamint a két ország közötti együttműködés kérdései állnak majd. weinberger látogatása során megtekint több jordániai katonai létesítményt is.

ami a jordániának nyújtandó katonai segítséget illeti, weinberger szerdán kijelentette: reagan elnök esetleg felkéri a kongresszust, hogy járuljon hozzá „hawk” típusu rakéták jordániának történő eladásához. az amerikai kormány - értesülések szerint - megvizsgálja az f-16-os korszerű harci repülőgépek szállítására vonatkozó jordániai kérést is.

sl fg bs

21.15 100282 0947

sk0086 4 230 mtik2028

usa - elutasítás

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. február 10. /mti/ - az amerikai kormány szerdán ismét kategórikusan elutasította a középhatótávolságu rakéták számának kétharmados csökkentésére vonatkozó szovjet javaslatot. a javaslatot a szovjet küldöttség a múlt héten terjesztette elő a genfi tárgyalásokon és a taszsz szovjet hírnagyok keddi nyilatkozata fejtette ki azt részleteiben.

az amerikai külügyminisztérium szóvivője azonban szerdán írásos nyilatkozatot olvasott fel, amely mindennekellát az azt teszi kifogás tárgyává, hogy a szovjetunió az Európában telepített és szintén szovjet célpontokra irányuló francia és brit középhatótávolságu rakéták korlátozását is szükségesnek tartja.

az amerikai hivatalos állásfoglalás ezzel szemben ahhoz ragaszkodik, hogy az uralon túl telepített szovjet középhatótávolságu rakétákat ugyanugy kezeljék, mint az európaiakat.

bár a szovjet előterjesztés nem tartalmaz ilyen kikötést, a state department azt állítja, hogy a szovjet javaslat alapján csak a régebbi típusu /szovjet/ középhatótávolságu rakétákat szerelnék le, míg a legújabb típusukat meghagynák.

Fi

az amerikai delegáció, mint a keddi szovjet állásfoglalás megállapította, a genfi tárgyalások eddigi szakaszában a „nulla változathoz” ragaszkodott, amely egyáltalán nem irányozta elő amerikai vagy nyugat-európai rakéták leszerelését egy feltételezett egyezmény keretében. a „nulla változat”, lényege az, hogy a szovjetunió szerelje le összes korszerű középhatótávolságu nukleáris eszközeit cserébe azért, hogy a nato lemond 572 újabb középhatótávolságu eszköz telepítéséről.

br/jp lb bs

21.22 100282 1673

sk0087 4 800 mtik2030

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0030-ig
budapest, 1982. február 10. /mti/

sk0001 esti hírlap várható
sk0002 várható
sk0003 az eltűnt
sk0004 rodriguez-interjú /1.rész/
sk0005 rodriguez-interjú /2.rész/
sk0006 rövid hírek
 bécs: Luxemburgi külügyminiszter - pahr
 hanau: hanau-i robbanás - újabb részletek
 athén: fanfani - papandreu
 manila: repülőgép-szerencsétlenség
sk0007 két rövid hír
 prága: strougal - obodowski
 szófia: szonátaest a magyar intézetben
sk0008 gdanski helyzetkép
sk0009 nyugat-szahara - miniosucs
sk0010 japán - szankciók
sk0011 kínai népszerűség
sk0012 fegyverexport
sk0013 amerikai hadgyakorlat
sk0014 brezsnyev - szakszervezetek
sk0015 kubai kongresszus
sk0016 rkp kb
sk0017 moszkvai közlekedési gyűrű
sk0018 szovjet gázvezeték - amerikai ellentervek /1/
sk0019 szovjet gázvezeték - amerikai ellentervek /2/
sk0020 jörgensen - amerikai külpolitika
sk0021 palme-interjú

Fi

sk0022 weinberger ománban
 sk0023 olaszország -parlamentari szavazás
 sk0024 chan sy
 sk0025 egyiptom - szovjetunió - mubarak
 sk0026 madridi találkozó
 sk0027 kommandó-akció - francia munkások
 sk0028 hírek Lengyelországból
 sk0029 tyihonov új szerepe
 sk0030 guatemala - egységfront
 hi bs

21.33 100282 1350

sk0088 4 800 mtik2031

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0031-sk0063-ig
 budapest, 1982. február 10. /mti/

sk0031 jugoszláviai nemzetiségek
 sk0032 francia lapok a madridi értekezletről
 sk0033 iráni miniszter - sajtókonferencia
 sk0034 izrael-libanon - pfsz /1.rész/
 sk0035 izrael-libanon - pfsz /2.rész/
 sk0036 brazilia - ecuador
 sk0037 fahöldin indiaiban
 sk0038 guatemala - egységfront - 2.
 sk0039 nyugat-szahara
 sk0040 namibia - dél-afrika
 sk0041 ogarkov
 sk0042 madridi találkozó - 2.
 sk0043 rövid hírek
 berlin /new hampshire/: szemét szemért
 bangkok: heroincsempészek
 manila: robbanás a piacon
 kuwait: kuvaiti emberrelés
 sk0044 mongol népi forradalmi párt - kb-ülés
 sk0045 vrhovec beszéde
 sk0046 közel-keleti hírek
 sk0047 eurorakéták - hollandia
 sk0048 strougal - dzsaszi ibi
 sk0049 javítás mtik1016 híre
 sk0050 szakszervezetek - nyitás
 sk0051 szovjet-kínai

Fi

sk0052 pavlov
 sk0053 haig - sajtóértekezlet
 sk0054 cedenbal beszéde
 sk0055 emberi jogok bizottsága
 sk0056 francia külpolitika
 sk0057 vénusz-ürállomások
 sk0058 kubai kongresszus - gáspár /1.rész/
 sk0059 kubai kongresszus - gáspár /2.rész/
 sk0060 kubai kongresszus - gáspár /3.rész/
 sk0061 kubai kongresszus - gáspár /4.rész/
 sk0062 madrid - nszk
 sk0063 egyiptom-omán
 hi bs

21.34 100282 1361

sk0089 4 800 mtik2032

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0064-sk0089-ig
 budapest, 1982. február 10. /mti/

sk0064 fkp-kongresszus - belga kp
 sk0065 rövid hírek
 belgrád: veszelinov temetése
 brasília: angolai külügyminiszter
 london: british airways
 firenze: „vörös brigádok”
 sk0066 kampelman madridról /kizárólag szerk.táj./
 sk0067 haig lisszabonban
 sk0068 wujek - ítélet
 sk0069 nszk - az ellenzék az adóról
 sk0070 knesszet - ensz-határozat
 sk0071 egyiptom - éhségstrájk
 sk0072 usa - salvador
 sk0073 walewski - kémper
 sk0074 iráni hírek
 sk0075 madrid - francia vélemény /kizárólag szerk.táj./
 sk0076 aesz-csucs - csád
 sk0077 kndk-egyesítési javaslat
 sk0078 zavargások sziriában /kizárólag szerk.táj./
 sk0079 megopérálták kissingert
 sk0080 közel-keleti hírek
 sk0081 amerikai vegyi fegyverek - nszk

Fi

kül

- 74 -

1982.02.10.

sk0082 fidel castro beszéd /1/
sk0083 fidel castro beszéd /2/
sk0084 fidel castro beszéd /3/
sk0085 weinberger jordániában
sk0086 usa - elutasítás
sk0087 tartalomjegyzék 1.
sk0088 tartalomjegyzék 2.
sk0089 tartalomjegyzék 3.
hi bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: baracs dénes
németh gyula
barabás miklós

- v é g e -

21.36 100282 1382

Fi

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1982. február 11.

kül.

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1982. február 11. /mti/

havanna: x. szakszervezeti világkongresszus

nairobi: aász-értekezlet csádról

madrid: madridi találkozó

rabat: alexander haig amerikai külügyminiszter tárgyalásai

amman: caspar weinberger amerikai külügyminiszter tárgyalásai

ti pk

06.54 110282 0308

Nm